

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1.—, lanskoletne 2.—; me-
sečna naročnina Din 20.—, za tu-
jino 30.— Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračama.
Oglas po tarifi in dogovoru.
Uprava
v Ljubljani, Gradšče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 99

Ljubljana, četrtek, dne 30. aprila 1931

Leto II.

Nemec — državni podtajnik v Romuniji
Novi ministri predsednik v Romuniji profesor
Jorga je imenoval poslanca Rudolfa Brandscha
za državnega podtajnika za narodne manjšine
v Romuniji. Brandsch je prvi Nemec, ki je po-
stal v Romuniji član vlade.

Nj. Vel. kraljica Marija v Zagrebu

Zagreb, 29. aprila. AA. Z rednim beograjskim
vlakom, ki mu je bil priključen dvorni vagon, je
prispela danes točno ob 16.35 na zagrebško po-
stajo Nj. Vel. kraljica. Čeprav se je prihod iz-
v:il inkognito in p obivalstvo o njem ni bilo
obveščeno, se je vendar na postaji zbrala velika
množica ljudi. Vsi ki so zvedeli, da pride jugo-
slovarske kraljica so pohitili na postajo ali pa
pred »Zbore«, da Nj. Vel. izkažejo ljubezen in
spoštovanje.

Ko se je iz poslednjega vagona prikazala po-
stava Nj. Vel., so pretresli zrak dolgotrajni in
navdušeni vzkliki. K vagonu so pristopili v ime-
nu oblasti ban dr. Ivo Perović, armijski koman-
dant general Marić, divizijski komandant ge-
neral Ječmenić mestni načelnik dr. Sjevan Sr-
kulj, šef policije dr. Janko Bedeković, minister
n. r. dr. Oton Frangeš in direktor državnih že-
leznic v Zagrebu Snelar. V kraljičinem spre-
stvu sta bila dvorna dama ga. Grujić in adju-
tant polkovnik Krstić.

Med tem ko so se zrak pretresali navdušeni
vzkliki, je podal Nj. Vel. poročilo general Marić.
Nato so pozdravili Nj. Vel. kraljico ban dr. Pe-
rović, mestni načelnik dr. Srkulj in minister dr.
Frangeš, nakar je Nj. Vel. kraljica med vzklika-
njem množice krenila s svojim spremstvom skozi
gosti špalir do svojega avtomobila, ki se je z
njim odpeljala naravnost na prostor zagrebške-
ga velesejma.

Pred »Zborom« se je takisto zbrala množica
ljudi, ki je nestrpno čakala, da se je na vogalu
pri borzi prikazal kraljičin avtomobil. Takrat je
prebivalstvo začelo navdušeno vzklikati Nj. Vel.
še preden so vzkliki utihnili, je ob vhodu na
sejmišče na čelu vsega odbora in razstavljalec
pozdravil Nj. Vel. kraljico generalni direktor
Erber, ki je v svojih besedah al izrazil iskrene-
mu in globokemu veselju vseh gospodarstven-
kov in vsega prebivalstva, da spet vidijo v svoji
sredi ljubljeno kraljico. Govornik se je Nj. Vel.
zahvalil za čast, ki jo je izkazala s tem, da je
sprejela pokroviteljstvo nad razstavo, zlasti pa
s tem, da je velesejem osebno posetila, tako ve-
lesemu samemu kakor tudi mestu in banovini.

Ravnatelj Erber je Nj. Vel. kraljico vodil po
vsem sejmišču in ji tolmačil paviljone.

Zagreb, 29. aprila. AA. Ko je Nj. Vel. kra-
ljica odšla s »mišča« Zagrebškega zbora, je
krenila v Maksimir, kjer si je ogledala zoolo-
ški vrt. Nj. Vel. kraljica se je v zoološkem vrtu
pomudila celo uro. Nato je Nj. Vel. kraljica
šla skozi gosti špalir prebivalstva v Maksimir,
včas burno pozdravljena, in sedla v spre-
stvu gac. Grujićeve v odprti avtomobil ter se
odpeljala v mesto. V ostalih avtomobilih so jo
spremljali ban dr. Perović, minister na razpo-
loženju dr. Frangeš, mestni načelnik dr. Srkulj,
armijski general Marić, divizijski general Ječ-
menić in drugi odličniki. Avtomobil je krenil
po Bukovčevi cesti skozi Bukovac in Remete
v ožjo okolico Zagreba, o kateri je Nj. Vel.
kraljica izjavila že o priliki svojega zadnjega
bivanja v Zagrebu, da bi jo hotela videti v
pomladnem zelenju. Kmetje in kmetice, kakor
tudi meščani, ki so bili pri delu na polju ali
pa na izprehodu na cesti, so spoznali kraljiči-
no zastavico na avtomobilu, in pristrčno po-
zdravljali Nj. Vel. kraljico. V Remetah so Nj.
Vel. kraljico na več krajih pozdravljale sku-
pine kmetov in kmetice, ki so se vračale s po-
lja in vinogradov.

Iz Remet je Nj. Vel. kraljica nadaljevala pot
proti Zagrebu mimo Mirogoja. Ko je prispela
do Zvezde, je obrnila avto proti šestinam. Tu
jo je množica, ki se je izprehajala ali pa vra-
čala z dela, pozdravljala z mahanjem robcev,
klobukov in vzklikanjem. V šestinah je avto
pri cerkvi krenil proti vili Vajs, od onod pa
na Pantovčiko. Čimbolj se je kraljica bližala
mestu, tem večje je postajalo pozdravljanje.

Na Pejačevićem trgu je pričakalo Nj. Vel.
kraljico množično občinstvo, ki jo je na-
vdušeno pozdravljalo. Nj. Vel. kraljica je sme-
hljaje se odzdravljala in mahala z roko v po-
zdrav. Nato je avto krenil po Kačičevi ulici

Fašistovsko - sovjetske spletke proti Panevropi

Fašistovski tisk grozi z izstopom Italije iz komisije za Panevropo, ker traktirajo Rusijo
in Turčijo kot nezaželene goste - Italijanski upi od nove pogodbe s sovjeti

Rim, 29. aprila. d. »Il Lavoro Fascista«
piše danes za izstop Italije iz Briandove
evropske komisije in pravi: Briandov ko-
munike in evropska unija v svojem bistvu
in v svojih ciljih nista več prav posebno
jasna. Italija mora panevropski projekt
znova proučiti. Temeljni pogoj Italije za
pristop k Briandovemu načrtu je bil soli-
darnost vseh evropskih držav in evropsko
sodelovanje. Če sedaj smatrajo sovjetske
Rusije in Turčije le kot nezaželene goste,
potem je jasno, da je odpadel eden od te-
meljnih pogojev za Italijo, kajti s tem je
dokazano, da hoče biti evropska unija v
resnici samo blok zveznih držav proti
obema ostalima državama in da se Brian-
dova ideja utelešuje v protisovjetski in
protiturški kombinaciji, ki ima namen šči-
titi edino le interese skupine držav, ki jih
vodi finančno in vojaško-pariška politika.
Zato mislim, da Italiji ne preostane nič
drugega, kakor skleniti svoj izstop iz te
kombinacije, ki je popolnoma druga kakor
tista, ki smo jo želeli.

List končno vprašuje, ali ne bi bila
Nemčija, ki se je glede udeležbe Rusije in
Turčije na Panevropi izjavila v tistem
smislu kakor Italija, pripravljena, če Ita-
lija izstopi iz evropske komisije, storiti
isto.

Rim, 28. aprila. n. Vsi fašistovski listi
vsestransko komentirajo novi italijansko-

sovjetski trgovinski sporazum, ki so ga
sklenili na enaki bazi kakor prejšnjega, ki
je te dni zapadel. Italijanska vlada se je s
to pogodbo obvezala, da bo garantirala ita-
lijanskim izvoznikom v Rusiji njihove do-
bave za Rusijo za znesek 350.000.000 lir.
Sovjetska Rusija se je obvezala, da bo le-
tos nabavila industrijske proizvode za to
vso, v prvi vrsti ladje.

»Giornale d' Italia« meni, da bo letošnji
izvoz Italije v sovjetsko Rusijo znatno
zmanjšal pasive italijanske trgovinske bi-
lance v odnosu napram sovjetski Rusiji.
Dosedaj je Italija uvažala iz Rusije mnogo
več blaga, nego je izvažala v Rusijo. Italija
je bila na 7. mestu držav, ki uvažajo svoje
blago v Rusijo. Celo Francija in Švedska.
ki sploh nimata urejenih trgovinskih zvez
z Rusijo, sta bili pred njo. Značilno je, da
so na prvem mestu držav, ki uvažajo v Ru-
sijo, Združene države. To je po mnenju
rimskega lista dokaz, da pogodba, ki jo je
sedaj Italija sklenila s sovjetsko Rusijo, ni-
ma nikakega političnega značaja, ker tudi
Amerika lot glavna uvoznica z Rusijo ne
samo i zpostavila no valnih odnosov, ne-
goda ž njo noče imeti sploh nikakih poli-
tičnih stikov.

Trgovinski zastopnik sovjetske vlade v
Italiji Levenson je dal uredniku omenje-
nega rimskega lista izjavo o italijansko-
ruskih trgovinskih odnosih. Naglašal je

važnost nove italijansko-sovjetske trgo-
vske pogodbe, ki je, po njegovem mnenju,
mejni v razvoju gospodarskih odnosov
med obema državama. Ni dvoma, je dejal,
Levenson, da stopajo gospodarski odnosi
med obema državama v novo fazo, ki bo
z vzajemnim aktivnim sodelovanjem rodila
mnogo dobrih rezultatov. Italijansko-ruski
odnosi so postavljeni na solidno bazo,
ker se recipročni interesi docela skladajo.
Levenson je izrazil svoje zadovoljstvo, da
se je v zadnjem času ruski uvoz v Italijo
znatno povečal.

Rimski list seveda pozdravlja to izjavo
Levensona in pozivlje italijanske uvoznike,
naj uvažajo čim več ruskih surovin, pred-
vsem les in poljedelske proizvode.

Rim, 29. aprila. AA. Uradni komunike
navaja o pravkar sklenjeni dobavni po-
godbi med italijanskimi industrijami in
sovjetsko Rusijo tele podrobnosti:

Država bo jamčila 75% vrednosti vsake
posamezne dobave. Naročila predstavništva
sovjetske trgovine v Rimu bodo razdelili
med tvornice za kable, instalacijske napra-
ve za kemične tvornice in druge indus-
trije. Nadalje bo italijanska industrija do-
bavljala letala, jeklo, precizijske stroje itd.
Sovjetska Rusija bo plačala naročila v 25
mesecih.

Bodočnost Jugoslavije je v združnem pokretu

Novo važne izjave Alberta Thomasa novinarjem - »Kar sem videl v Ljubljani, mi je
ugačalo« - Metode za pobijanje gospodarske krize

Beograd, 29. aprila. I. Albert Thomas je
imel danes dopoldne v ministrstvu za soci-
jalno politiko in narodno zdravje daljšo
konferenco, ki je trajala od 10. do 11. ure
in čez. Pol ure pred poldnevom je v hotelu
Srbski kralj sprejel novinarje.

Na vprašanje o njegovem zanimanju za
položaj našega zadrugarstva in o njegovih
posetih pri naših združnih organizacijah v
Ljubljani in Zagrebu je dejal: »Na žalost
nisem imel prilike niti časa posetiti same
zadrugarje. Kar sem pa videl v Ljubljani,
mi je ugačalo, in prepričan sem, da sloni
bodočnost Jugoslavije na tem zadruga-
nem pokretu, katerega razvoj v tem pravcu je
treba podpreti. Naravno je, da nam morajo
biti Danci še v vsem za vzor. V Zagrebu
so mi dejali, da je opaziti po vsej Hrvatski

razvoj zadrugnega pokreta. To je dobro. Mi-
slim, da bo ta sistem najbolj konveniral
vsem državam, ki niso pretežno indus-
trij-sko razvite.

O dvojnem položaju obrtnikov, ki so če-
sto delodajalci in delavci obenem, je Albert
Thomas dejal: »Zares, njihov položaj jim
nalaga dvojno dolžnost in dvojna materijal-
na bremena. Mislim, da so dobro storili,
ko so se obrnili na organizacijo mednarod-
nega delovnega urada. Čim težji je njihov
položaj, toliko bolj sta jim potrebni social-
na pomoč in varstvo. Znano je, da obstoja
celo posebna uredba, s katero so se reguli-
rale njihove obveznosti. Za poljedelce ima
Jugoslavija največji procent obrtnikov in
baš zaradi tega ni vseeno, kakšen je njihov
gnotni položaj. Oni morejo docela računati

na sodelovanje organizacije dela. Njihova
vprašanja se bodo proučila s posebno paž-
njo.«

O naši delavski zakonodaji je dejal: »Vi
imate izredno zakonodajo še iz l. 1922., ven-
dar mislim, da je bilo dobro, da ste po-
stavili vašo zakonodajo na visok nivo. Z
dvema metodama se da pobijati gospodar-
ska kriza. Z znižanjem socialnih bremen
in z zboljšanjem splošnih gospodarskih raz-
mer. Jaz sem izključno za drugo metodo.«

Ko je končal svoj govor z novinarji, se je
g. Albert Thomas poslovil in odšel na ma-
gistrat, kjer je imel sestanek z županom
Nešićem. Nocoj ob 22.50 odpotuje v Saraje-
vo, iz Sarajevo na Cetinje, od tam pa 4.
maja v Albanijo.

Odpor proti »Anschlussu« na Češkoslovaškem

Govor dr. Kramara v zunanjepolitičnem odboru čl. parlamenta —
Pristop Češkoslovaške k carinski uniji bi pomenil samomor

Praga, 29. aprila. d. Zunanji odbor po-
slanske zbornice je danes nadaljeval raz-
pravo o ekspozeju dr. Beneša glede nem-
sko-avstrijskega pakta za carinsko prilago-
ditev. Med drugimi je govoril narodno de-
mokratični poslanec dr. Kramar, ki je iz-
vajal: Njegova stranka zavzema napram ca-
rinski zvezi in napram povabilu Češkoslo-
vaški, da pristopi k carinski zvezi, isto sta-

lišče kakor dr. Beneš, Prav nobenega dvo-
ma ni, da je današnja Avstrija element po-
koja in miru in da je ne samo po svoji po-
litiki, temveč tudi po sestavi svojega pre-
bivalstva pacifiistična. Nasprotno pa je v
Nemčiji močno gibanje, ki kaže odločno mi-
litaristične tendence. Ne moremo dr. Bene-
šu pritrditi, da bi imela vsaka carinska
zveza za posledico popolno gospodarsko in
politično združitev držav. Toda Nemčija je
gospodarski in politični priključek od leta
1919. dalje sistematično pripravljala. Dr.
Kramar je končno izjavil, da bi smatral pri-
stop Češkoslovaške k načrtu carinske zve-
ze za samomor.

Albert Thomas v Beogradu

Beograd, 29. aprila. AA. Predsednik centrale
industrijskih korporacij Ignjat Bajloni je danes
ob 13. priredil kosilo na čast ravnatelju me-
narodnega urada za delo Albertu Thomasu. Sve-
čano kosilo je bilo v hotelu Srpski kralj.

Turški konzul v Skoplju

Beograd, 29. aprila. AA. Zavod za pospeševanje
zunanje trgovine sporoča, da je turški pred-
sednik republike imenoval Ali-Riza-beja za tur-
škega konzula v Skoplju, in da mu je jugoslo-
vanska vlada podelila eksekvaturu.

Vprašanje grško-katoliškega patrijarhata v Benetkah

Rim, 29. aprila. n. Vatikanski organ »Osser-
vatore Romano« demantira vest, ki so jo ob-
javili nekateri listi, da namreč Vatikan name-
rava ustanoviti grško-katoliški patrijarhat v Be-
netkah. Ta patrijarhat naj bi po omenjenih ve-
steh deloval za razširitev unijske cerkve na
Balkanu.

Proces proti članom terori- stičnih organizacij

Beograd, 29. aprila. I. Danes ob 8.30 se je pred
državnim sodiščem nadaljeval proces proti
Kirchmeierju in tovarišem. Državni tožilec dr.
Djastro je nadaljeval čitanje obtožnice. Ko je
obtožnico ob 9.30 prečital, je predsednik sodišča
g. Armerić izjavil, da se je sodišče odločilo, da
se bodo najprej obravnavale one točke obtož-
nice, ki se nanašajo na atentat na vlak. Prvega
bo sodišče zaslišalo obtoženca Kirchmeierja. Ob-
toženci se razdelijo v 4 skupine: 1. skupino tvo-
rijo oni, ki so obtoženi v zvezi z atentatom na
vlak pri Vrhpolju, 2. skupino Talman, Herman
in Grod, ki so hodili na Madjarsko in priprav-
ljali teroristično akcijo, 3. skupino oni, ki so so-
delovali pri tej akciji, a meje niso prekorčili in
4. skupino ostali obtoženci. Po tem sporočilu je
predsednik sodišča prekinil razpravo.

Po odmoru se je pričelo zasliševanje obtože-
nega Mije Kirchmeierja. Ta je obtožen, da je z
namenom, da poruši železniško progo med Vrh-
poljem in Mikanovci, postavil v družbi z Mijom
Seletkovićem v noči med 21. in 22. aprilom p. l.
na tir peklenski stroj, ki bi bil moral eksplodi-
rati, čim bi vlak stekel preko njega. K sreči se
to ni zgodilo. Zaslišanje Kirchmeierja se je do-
poldne zaključilo. Predsednik je napovedal na-
daljevanje procesa za jutri. Na redu bosta obto-
ženca Devčić in Carević.

Neizrabljena prilika

V strankarskih časih je jugoslovanska notranja politika bolela zlasti na dveh napakah. Njena prva napaka je bila, da ni imela nobenega jasno odrejenega pravca, da je vedno kolebala iz ekstreme v ekstrem in da ni nihče prav vedel, kakšno stališče zavzame jutri do konkretnega vprašanja. Posledica te nejasnosti v jugoslovanski notranji politiki je bila, da tudi ni imela nobene agitatorične sile v sebi, ker kdo se more ogrevati za politiko, ki se menjuje od danes na jutri. Druga glavna napaka jugoslovanske notranje politike v strankarskih časih pa je rezultirala iz njene prve. Ker ni imela jasne smeri, tudi ni mogla vzgajati ljudi in kar je bilo najtežje, večina strank sploh ni hotela volivcev vzgajati drugače, ko v strankarskem duhu. Vsled te enostranosti pa je morala nazadovati politična naobrazba volivcev in s tem tudi njih državljanska tvornost.

Nekateri posamezniki so ti napaki tudi jasno spoznali in ne enkrat poskušali jih odpraviti ter dati jugoslovanski notranji politiki pozitivno in odredeno smer. Vsi ti poizkusi pa so se izjalovili in so se morali izjaloviti, ker niso stranke dopuščale objektivne diskusije. Brez te pa je nemogoče zgraditi pozitiven in aktualen političen program, še manj pa je mogoča brez objektivne diskusije prava vzgoja državljanov. In vendar je pozitiven in aktualen političen program nujnost, brez katere je vsak napredek nemogoč. Življenje postavlja vsak dan nova in važna vprašanja, na katere je treba takoj in pravilno odgovoriti, ali pa je izključena vsaka dobra politika.

Tako n. pr. je napoved nemško-avstrijske carinske unije razgrnila celo vrsto vprašanj, ki so za naš narod in zlasti še za naše gospodarstvo odločilne važnosti. Tako bi morala naša politika takoj vedeti, kaj nam more napovedana carinska unija koristiti in škodovati v političnem, kaj v gospodarskem in kaj v kulturnem pogledu. Na podlagi točnih podatkov pa bi morali potem tudi vedeti, če je ta unija za nas sprejemljiva ali ne. Vse to se da čisto točno ugotoviti in če bi se rezultati teh raziskovanj objavili, bi vsak naš človek vedel, kako naj sodi o tem vprašanju in politična zavest vseh bi se takoj znatno dvignila. Kar pa je glavno, bi vedeli vsi, da delamo prav in z objektivno diskusijo bi se zavarovali pred napakami.

Sličnih aktualnih vprašanj nam prinaša skoraj vsak teden, gotovo pa vsak mesec, a nikjer se ne poskuša, da bi se ta vprašanja temeljito in brez predsodkov razmotrivala. Kakor pač nanese prilika, takšno je tudi naše stališče do teh vprašanj in če napačno ali pravilno, o tem se le malokdo meni. In vendar je sedaj prilika, kakor še nikoli, da se vsa ta vprašanja razmotrivajo na čisto objektivni način, kajti danes ni več strank, ki so pospeševale vsako objektivno diskusijo, ker so presojale vsako vprašanje le z ozkega strankarskega stališča. Seveda bi se vsa ta vprašanja razmotrivala le s strokovnega stališča in bi imeli tudi besedo le strokovnjaki.

Še važnejše pa je, da bi se sedanjí čas izrabil za dobro politično vzgojo ljudi, da bi se ljudje naučili presojati razna vprašanja tudi brez strankarskih očal in samo z jugoslovanskega stališča. Jugoslovanski program, ki obsega vse javno življenje in ki zato mora biti vedno aktualen, ne more počivati, temveč mora dobivati vedno jasnejšo vsebino. Mora pa postati tudi vsem Jugoslovanom vedno jasnejši in zato ga treba s predavanji tolačiti. Tako n. pr. je sedaj naravnost nujna potreba, da se po vseh naobrazovalnih društvih podrobno razloži jugoslovanski program, kakor je podan v zadnji resoluciji sokolske skupščine in ki je natisnjen v knjigi »Pota in cilji«. Ta knjiga bi morala dati povod za celo vrsto predavanj in tudi diskusijskih večerov, ker šele potem bi ta program postal v resnici last tudi najširših slojev. Treba se zavedati, da je prenehala strankarsko življenje zato, da se nehajo oni strastni prepiri med narodom, ki bi nas kmalu vse skupaj razdvojili. Ni se pa nehala strankarsko življenje zato, da bi mestu njega nastopilo kulturno mrtvilo. Narobe, mesto strankarskih preprirov naj bi nastalo intenzivno kulturno življenje, ki bi ves narod dvignilo in mu dalo pravo državljansko zavest. V ta visok cilj je treba izkoristiti sedanjí lepo priliko in potem se bo ustvarila podlaga za dobro jugoslovansko politiko, ki jo bo v podrobnostih razumel ves narod, ker bo njegova duševna last. Več politične vzgoje narodu v jugoslovanski smeri!

Poljsko-jugoslovansko prijateljstvo

Svečana akademija na čast Jugoslovanom v Gdinji

Varšava, 29. aprila. AA. Pat poroča: Včeraj zjutraj je prispela v Gdinjo skupina jugoslovanskih izletnikov, kakih 70 po številu. Ze na postaji jim je bila prirejena pristrčna dobrodošlica, nato pa so goste spremili na svečano akademijo, ki so jo priredili njim na čast. Tam jih je predsednik prirediteljskega odbora toplo pozdravil v jugoslovanskem jeziku. Po akademiji so gostje napravili izlet z ladjo. Ob povrat-

ku je bil njim na čast prirejen svečan obed, na katerem je več govornikov proslavljalo prijateljske zveze med Poljsko in Jugoslavijo in veliki pomen sodelovanja obeh držav.

Gostje so si nato ogledali novo in čedalje pomembnejšo slovansko luko na Baltiku, zvečer pa so nadaljevali svojo pot v Varšavo.

Afera prof. Moulina pred belgijskim parlamentom

Izjava zunanjega ministra Hymansa — Nove protifašistovske demonstracije v Bruslju

Bruselj, 29. aprila. AA. Na včerajšnji seji poslaniške zbornice je predsednik odločno pozval k redu nekega komunističnega poslanca, ki je stavil interpelacijo o aferi prof. Moulina in pri tej priliki imenoval italijanske sodnike morilce. Takoj je vstal zunanji minister Hymans in odločno protestiral proti taki žalitvi italijanskih sodnikov ter na kratko orisal dejstva v aferi prof. Moulina. Dodal je, da ima Moulin polno svobodo obrambe. Belgijski poslanik v Rimu in tamošnji generalni konzul sta takoj storila vse, kar je bilo treba za Moulinovo obrambo, in glavna razprava, ki se

bo vršila pred izrednim tribunalom, bo popolnoma javna. Minister je svoj govor sklenil s pozivom, da je treba paziti na to, da se ne kali ozračje pristrčnih odnosov med državami, ki so bile zaveznice v svetovni vojni.

Pariz, 29. aprila. AA. Havas poroča iz Bruslja: Včeraj so bile spet velike demonstracije za prof. Moulina. Demonstracij se je udeležilo 3000 študentov vseh fakultet. Na čelu poverke je korakalo 8 profesorjev bruseljske univerze. Povorka se je ob 18:15 mirno razšla.

Naglo gospodarsko propadanje Reke

Svobodna carinska cona je ostala brez vsakega učinka — Madjarski listi o silnem napredovanju prometa na Sušaku

Budimpešta, 29. aprila. n. Kakor znano, je italijanska vlada ustanovila v Kvarneru svobodno carinsko cono, da bi s tem olajšala gospodarski napredek in razvoj Reke in sosednih italijanskih krajev. Kakor pa vse kaže, te koncesije italijanske vlade reškemu gospodarstvu niso v ničemer koristile.

Madjarski listi se bavijo z gospodarskim vprašanjem Reke in Sušaka in izvajajo, da se je promet na Sušaku v zadnjih letih silno povečal, medtem ko je opaziti na Reki le neznaten porastek. Italijanska vlada je menila, da bodo velika industrijska podjetja izrabila reško svobodno carinsko cono ter na ozemlju, ki uživa carinske predpra-

vice, osnovala svoje tvornice in podjetja. Nade italijanske vlade se niso izpolnile. Sedaj so se pričeli kompetentni rimski krogi baviti z mislijo, da bi podaljšali rok svobodne carinske cone v Kvarneru še za nadaljnjih 10 let, ker bi morala sicer Reka popolnoma podleči Sušaku.

Listi ugotavljajo, da je znašal leta 1926 skupni reško-sušaki promet 998.000 ton. Od tega je odpadlo 27% na Sušak. Lani pa je sam Sušak premočel 718.000 ton prometa, medtem, ko je Reka imela le malo več. Potemtakem je od leta 1926 dalje Sušak stalno napredoval, čeprav je Reka dobila razne beneficije.

Nj. Vel. kraljica in principi bodo ves maj v Splitu

Split, 29. aprila. k. Mestni občini je bilo javljeno, da pride jutri v četrtek ob pol 3. popoldne v Split z dvornim vlakom Nj. Vel. kraljica Marija s svojimi otroci principi Petrom, Tomislavom in Andrejem. Dalje pride knezinja Olga s svojima otrokoma Aleksandrom in Nikolo kakor tudi njena sestra Marina. Visoki gostje ostanejo v Splitu ves mesec maj in se nastanijo v penzionatu »Split«. Včeraj je zaradi tega došla v Split tudi četa kraljeve garde.

Danes sestanek romunskega parlamenta

Bukarešta, 29. aprila. n. Politični krogi pričakujejo z velikim zanimanjem jutrišnji dan. Jutri se namreč sestane parlament. Prav posebej pa se pričakuje, da bo vlada stavila v parlamentu vprašanje zaupnice. Stališče posameznih strank še niso znana ter jih bodo parlamentarni zastopniki strank zavzeli šele danes na svojih klubskih sejah. Gotovo je edino leto, da bodo liberalci glasovali za vlado. Vlada bo predložila parlamentu nekaj zakonskih načrtov, med njimi načrt zakona o monopolu na sladkor, petrole in špirit, načrt zakona o štednji in zakonski osnutek o pobijanju nezaposlenosti.

Bukarešta, 29. aprila. n. V Bukarešto je prispela madjarska delegacija, ki jo vodi bivši minister Gratz. Delegacija ima nalogo pričeti z zastopniki Romunije pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe.

Rim, 29. aprila. n. Današnja »Tribuna« poroča, da bo romunska vlada na mesto dosedanjega polsanika v Rimu knez Ghice, ki je bil imenovan za zunanjega ministra, imenovala za poslanika v Rimu bivšega državnega podtajnika pri predsedstvu vlade Tillea.

Bukarešta, 29. aprila. d. Rektor kološvarskega vseučilišča profesor Hatzegad je bil imenovan za ministra brez portfelja. On ima nalogo, da se bori s sedmograškimi vprašanji.

Dr. Renner novi predsednik avstrijskega parlamenta

Dunaj, 29. aprila. d. Na današnji seji Narodnega sveta je bil pri drugi volitvi izvoljen za predsednika Narodnega sveta nekdanji socijalno-demokratski kancelar dr. Karel Renner. Zanj je bilo oddanih 68 glasov socijalnih demokratov, 18 glasov pa je dobil drugi predsednik krščanski socijalec dr. Rameck. Pri prvi volitvi so se socijalno-demokratski glasovi zadržali na dr. Rennerja, meščanske stranke pa so glasovale za svoje lastne kandidate. S tem so bili glasovi razcepljeni in noben kandidat ni dobil večine. Pri drugi volitvi je večina meščanskih poslancev oddala prazne glasovnice, le nekateri krščansko-socijalni in heimwehrovski poslanci so glasovali zopet za dr. Ramecka.

Balkanski teden

Atene, 29. aprila. AA. V Atene so danes dospeli predstavniki balkanskih držav, ki bodo sodelovali pri balkanskem tednu, ki se je začel danes popoldne s sestankom v atenski trgovski zbornici.

Pozdravljeni, zastopniki nemške industrije!

Ljubljana, 30. aprila.

Danes popoldne bo prispela v Ljubljano skupina industrijalcev iz Nemčije, ki so se napotili na večdnevno študijsko potovanje po Jugoslaviji. Včeraj so odpotovali iz Monakovega; na Jesenicah so si ogledali tovarne KID, preden so se odpeljali v Ljubljano.

Ob 18. uri se bodo gostje sestali z našimi gospodarskimi interesi v Zbornici za TOI. Naši industrijski krogi in kupijski krogi se bodo mogli pogovoriti neposredno s predstavniki nemške industrije glede morebitnega gospodarskega sodelovanja v bodočnosti.

Potovanje teh nemških gostov po naših trgovskih in industrijskih središčih je, tako kaže, prvi korak k gospodarskemu tesnejšemu zblizanju med porajajočo in mnogo obetajočo Jugoslavijo in industrijsko izkušeno Nemčijo.

Med izletniki nemških industrijalcev v Jugoslavijo so tile gg.: Hans Begen, lastnik tvornice Johann Keller, Frankfurt a. M., Erich Dressler, solastnik tovarne Vereinigte Stahlwerke A. G. Siegen, Heinrich Droste, predsednik industrijskega podjetja v Düsseldorfu, dr. ing. Max Heimhauser, jugoslovanski častni generalni konzul v Berlinu, dr. Hefle, član vodstva tovarne Schminke & Co., tovarne umetnih barv v Düsseldorfu, dr. Otto Kaufmann, član vodstva tvrdke Kaufmann EFOS, tovarne mozaičnih plošč v Niedersiedlitzu, Arthur Fritz Koppel, član tvrdke Paul Brandenburg BSOS Berlin, Ludwig Hammer, mestni arhitekt v Frankfurtu a. M., H. Rotemüller, član tvrdke Wintertal A. G., ka- lijska industrija, Kassel, dr. Rosenthal, župan v Duisburgu, dr. H. K. Hindick, Bochum, Richard Senger, advokat in član trgovskega razsodišča v Hamburgu, Heinz Szelein, lastnik kemične tovarne v Düsseldorfu, Erhardt Willich, diplomirani ekonom in član tvrdke RAVI iz Osnabrücke, H. T. Willner, ravnatelj tovarne in član tvrdke za izdelavo jekla iz Kassel. Razen imenovanih sodelujejo pri tem izletu in referent nemškega ministarstva za trgovino, dalje tehnični režiser Hahn iz Düsseldorfa, strokovni referent Albert Keller iz Düsseldorfa, kot predstavnik nemško-jugoslovanskega trgovskega društva, ki se zdaj snuje in ki se bo bavilo z uvozom jugoslovanskih izdelkov v Nemčijo in izvoza nemških izdelkov v Jugoslavijo pa gg. Rosenbaum in Kloss.

Pozdravljamo vse odlične zastopnike nemške industrije v naši sredi in jim želimo, da bi odnesli iz naše domovine v svoje kraje najlepše vtise in pa da bi se na svoje oči prepričali, da smo mlad, razvijajoč se narod, ki bo svoje ogromne prirodne zaklade dvignil s svojo pridno roko v blagostanje vseh, narod s bodočnostjo, ki ima vse pogoje, da postane velik, močan in bogat.

Delo propalnice Pavelića

Beograd, 29. aprila. o. »Hrvatska«, najstarejši emigrantski list v Ameriki, ki izhaja v Chicagu, je objavil v svoji poslednji številki pod naslovom »Dr. Pavelić v službi Italije« privatno pismo, ki ga je dobil neki naš človek v Ameriki od svojega znanca iz Istre in v katerem je o sedanjem delovanju dr. Pavelića rečeno:

»Pred kratkim smo opazili v Opatiji Lrvatskega propalnice dr. Pavelića. Srečal sem ga na potu v spremstvu dveh »službenih«. Čim sem ga opazil, sem krenil stran, ker me je zaskrbelo, da bi se mi, če bi me opazil, ne zgodilo, kar se je pripetilo že mnogim našim tukajšnjim Istranom. Ne vem, če vi tam veste za njegovo tukajšnje delo. Ne mislim na separatizem, temveč na ono ogabno delo in kampanjo, ki jo vodi tu v Istri in po drugih naših zaslužajenih krajih proti našemu življu. Čim je prispel sem, so takoj zaprli nekaj mojih znancev. Pozneje se je izkazalo, da so jih aretirali na njegovo zantvo. Zapisal sem to, da boste vedeli, kako izgledajo ti hrvaški »patrijotje«. Oni se ne plašijo niti najpodernejših sredstev: denunciacije. Danes že ptiči pojo, da hvaške separatiste plačuje in podpira fašistovska Italija v sporazumu z onimi na Dunaju — pristaši Otona Habsburškega. Centrala te kampanje je v rokah bivšega generala Sarkotića na Dunaju, kjer se zbirajo bivši častniki stare Avstrije, ki prejemale plače po Sarkotiću za to izdajalsko delo proti svoji lastni domovini.

Bolgarska kriza

Sofija, 29. aprila. AA. Bolgarska agencija poroča: Po avdiciji pri kralju Borisu, ki je trajala dve uri, je mandat krone, šeš demokratske stranke Malinov izjavil, da je poročal kralju o sedanjih rezultatih svojih pogajanj. Malinov je dalje izjavil, da bo tudi dal delal v cilju, da izvrši poverjeno mu misijo.

Sofija, 29. aprila. AA. »Zorac« trdi, da zahteva »Demokratski zgovor« zase pet ministrstev v novi vladi, nacionalni liberalci pa dva. Tako bi demokrati Malinova dobili samo dva portfelja, ker jih je vseh skupaj le devet. Mnogo govore o tem, da bo novo vlado sestavili samo »Demokratski zgovor« z demokrati, vendar »Zorac« misli, da Malinov nima mandata za sestavo take vlade. Po njenem mnenju bo Malinov vrnil mandat, če mu misija do popoldne ne uspe.

Hud potres v Rusiji

Pariz, 29. aprila. AA. Iz Moskve poročajo: Hud potres je prizadel Transkaspisko Sovjetsko republiko Nehičevan. Tri oblasti te republike so od potresa precej trpele. Tudi človeške žrtve je potres zahteval, vendar njih število še ni znano.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 29. aprila. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Nobene bistvene izpremembe hladnega, spremenljivega vremenskega značaja. Tuhtnat kratkotrajen dež.

Velik uspeh domače operete

Operetna revija »Oj ta prešmentana ljubezen«, ki ji je napisal libreto Simončič, glasbo pa Šivic, je imela pri včerajšnji predstavi v operi izreden uspeh. Gledališče je bilo nabito polno, publika nad vse animirana. V glavnih vlogah so nastopili: Poličeva, Ramšakova, Kogojeva, Ivelja, Peček in Janko, vsi so svoje vloge podali izvrstno. Obema avtorjema in sodelujočim je bilo poklonjeno mnogo vencev in šopkov. Podrobno poročilo sledi Slavko Osterc.

Predavanje profesorja I. I. Lapšina

V soboto 25. in nedeljo 26. t. m. je predaval v Ljubljani kot gost Ruske Matice znani filozof I. I. Lapšin, bivši profesor na Peterburški univerzi, ki živi sedaj v Pragi. V prvem predavanju se je odlični gost bavil z filozofijo muzike, v drugem pa z metafiziko Dostojevskega. Na splošno željo tukajšnjih muzikalnih krogov, da bi imel še eno predavanje v okviru Glasbene Matice, je odlični gost podal v ponedeljek 27. t. m. mojstrski razbor umetniškega ustvarjanja Musorgskega. Na vseh predavanjih je prof. Lapšin pokazal ne samo svoje globoko znanje, ki je enako temeljito v filozofiji kakor v teoriji muzike in v leposlovju, marveč tudi vse vrline briljantnega in nazornega prednašanja snovi, tako da so njegova predavanja zapustila vsem nepozaben utis in je žel splošno in nedeljeno priznanje mnogostevilnega in izbranega občinstva. 28. t. m. je prof. Lapšin odpotoval v Prago. Na kolodvoru so se od njega poslovili predstavniki tukajšnje ruske kolonije in nekateri ljubljanski prijatelji. H koncu izražamo še splošno željo, da bi se odlični gost čim prej vrnil v našo sredo in imel večji ciklus predavanj o muziki, kakor je to že storil letos v Beogradu.

Jubilej narodnega borca

V sredo je slavil v svojem rodnem Velikem Bečkerek sedemdesetletnico življenja eden najagilnejših narodnih tribunov in kulturnih delavcev v polpretekli dobi borb za pravice in svobodo svojega naroda, g. dr. Emil Gavrilica. Ne bom obšel, da je v par potezah, z nekaj stavki bi rad naznačil pomen in vrednost in obsežnost slavljenčevega dela skozi dolga desetletja.

G. dr. Gavrilica se je pretežno udejstvoval kot publicist in časnika. Po dovršenih pravnih in filozofskih študijah v več središčih v inozemstvu je še kot advokatski pripravnik začel v svojem rodnem mestu izdajati časopis »Glas«, ki je bil prvi srbski časopis v teh krajih. Leta 1893. je sprejel uredništvo znane novosadske »Zastave«, kjer je delal predvsem za čim boljše zveze Srbov z drugimi v Avstro-Ogrski zatiranimi slovanskimi narodi. Tako je v tem času stopil v ožji stik s posameznimi vodilnimi osebnostmi med Hrvati in Čehoslovaki. Mnogo se je boril za cerkveno-prosvetno avtonomijo v krogu Avstro-Ogrske in je v ta namen sklical v Sremske Karlovice v zgodovini znano mitropolitno zborovanje leta 1894. Dobre zveze je imel tudi z Romuni. Pred nekaj dnevi ga je eden beograjskih časnikov nazval celo začetnika Male antante. Leta 1895. je organiziral kongres Srbov, Hrvatov in Romanov v Budimpešti.

Po tej plodonosni periodi dela za Srbe v današnji Vojvodini, je na prošnjo posameznih prvoborilcev za pravice Bosne in Hercegovine g. dr. Gavrilica odšel v Sarajevo, kjer je neumorno in poštvalno delal 22 let, vse od 1896. do 1918. Narodnostni pokret, ki je vsled večnih preganjanj in maltretacij rapidno rasel in zorel v žetev, je v g. Gavrilici našel solidnega pomagača in marljivega sodelavca. Da bi vse klene narodne sile enostransko usmeril in zedinil, je leta 1905. osnoval prvi politični dnevnik v Sarajevu z naslovom »Srpska riječ«. Hkrati je pomagal pri organizatoričnem in prosvetnem delu, ustanavljal čitalnice, denarne zavode z domačim kapitalom itd. Posebej mnogo se je boril za versko-prosvetno avtonomijo Srbov v Bosni in Hercegovini in tudi sestavil načrt zanjo. Njegovo delo je bilo težko, odgovorno in z Dunaja Pešte čno gledano.

Ko je junija leta 1914. padla zadnja pretveza in se je zamajal ves Balkan in kmalu za njim tudi ostala Evropa, so prišli tudi za g. Gavrilico težki dnevi. Obtožili so ga veleizdaje in ga skozi ves vojni čas vlačili iz ene ječe v drugo. Šele leto 1918. mu je dalo svobodo. Na narodnem shodu v Novem Sadu so ga z navdušenjem izbrali za svojega odposlanca.

Po prevratu je bil g. Gavrilica nekaj časa veliki župan Torontalsko-tamiške županije. Zadnji čas manj izstopa v javnih razpravljanih, pač pa

precej piše. Zanimivo je dejstvo, da je gospod dr. Gavrilica še pred enim desetletjem, v dobi najostrejših političnih bojev, predlagal razdeli-

tev naše države na devet upravnih edinic in na ta način nekako nazrl razvoj naše države in njeno zadnjo upravno delitev na banovine.

Skrb za brezposelne v Trbovljah

Za ustanovitev narodnega akcijskega odbora v rudarskih revirjih

Na seji starešinstva in finančnega odseka trboveljske občine 25. t. m. je bilo med drugim sklenjeno, da se ustanovi tričlanski odbor, ki bo imel nalogo posredovati vsem v občini se nahajajočim brezposelnim delom. Razen tega pa je bilo sklenjeno, da nakaže tudi občina v brezposelni podporni fond znesek Din 30.000 za podporo brezposelnim rudarjem in družinam. — Oba sklepa pričata, da županstvo skuša s hvalvredno inicijativnostjo odstraniti in omiliti bedo med našim delovnim narodom.

Dasiravno pomenita predmetna sklepa precejšen korak v socialnem pogledu naprej, kajti s tem bo poverjena skrb za brezposelne posebnemu permanentnemu odboru, vendar smo mnenja, da bi se morala ta hvalvredna akcija zasnovati na nekoliko širši podlagi, kajti vsi znaki kažejo, da se socialna in gospodarska kriza tako kmalu še ne bo podela. Ali bi ne kazalo v današnjih težkih socialnih in gospodarskih prilikah osnovati v občini poseben narodni akcijski odbor, ki naj bi podvzemal vse potrebne akcije na merodajnih mestih v vseh vprašanjih, ki so v zvezi s težkim položajem prebivalstva v rudarskih revirjih?

Na čelu te akcije naj bi bil župan, ki bi pri-

tenil k sodelovanju vse sloje prebivalstva; zastopani naj bi bili trgovci in obrtniki, delavci in kmetje, nameščenci in posestniki, ne smeli bi pa manjkati tudi zastopniki na teritoriju občine obratujočih podjetij. — K tej velevažni narodni akciji naj se pritegnejo samo resni, preudarni in pametni možje, ki jim je dobrobit našega trpečega naroda res pri srcu. Ta akcija naj bo izrazito narodna, zato naj se že vnaprej izključujejo vsake tej prepotrebni ustanovi tuje tendence. Akcijski odbor bi moral sestaviti točen program svoje akcije, ki naj bi obstajala v prvi vrsti v lokalnih ukrepih, v kolikor se v danih okoliščinah da pomagati prebivalstvu, ki trpi vsled brezposelnosti in manjzaposlenosti, v drugem redu pa v intervencijah pri vladi, banki upravi in na drugih kompetentnih mestih. — Uverjeni smo, da bi dosegel tak narodni akcijski odbor za prebivalstvo zadovoljive uspehe, ker je evidentno, da združen narod več doseže, nego razkasan in razbiti vsčevilne nasprotujoče si struje, ki si brezupno prizadevajo pridobiti z uspehi naklonjenost naroda, zato tudi ne dvomimo, da se bo ta prepotrebni narodni akcijski odbor v Trbovljah prav kmalu ustanovil.

Iz mežiške doline

Se ne rešeno vprašanje vojne odškodnine.

Odbor vojnih oškodovancev, oddelek za Koroško v Prevaljah, prav marljivo deluje. Ne mine skoro tedna, da ne bi se odposlala prošnja na eno ali drugo merodajno mesto. Tako je bilo odposlano že nešteto prošenj na razna ministrstva, na g. ministrskega predsednika, na banko upravo itd. Čeprav te prošnje do danes še niso imele zaželenega uspeha, smo trdno uverjeni, da bo prebivalstvu povrnjena ona škoda, ki mu je bila povzročena na Koroškem leta 1919. Kakor smo že poročali, je bila ta škoda takoj po umiku avstrijskih čet ugotovljena in cenjena po »Deželni vladi za Slovenijo« v Ljubljani.

Ko je minulo sedaj že celih 12 let od onih žalostnih dogodkov, si dovoljuje prizadeto prebivalstvo te obsejne pokrajine apelirati na vse merodajne faktorje da po svojih močeh delajo na to, da se izplačilo te škode čimprej izvede. Uverjeni smo, da bodo merodajni činitelji vpoštevali prošnje vojnih oškodovancev. Po 6. januarju smo uverjeni, da bo tudi za nas na severni meji prišel čas, da dobimo vojno odškodnino izplačano.

Razvoj strelskega sporta v mariborskem okrožju

Maribor, 28. aprila.

V nedeljo 3. maja bodo naše strelske družine zopet redno pričele vaditi. V Mariboru bo otvoritev nove strelske sezone izvršena na slovesen način s povorko iz mesta na strelišče v Radvanje in z vojaško godbo. Otvoritve se bodo udeležili tudi številni zastopniki podeželskih strelskih družin.

Strelski sport je bil pri nas do nedavna še skoraj docela nepoznan, toda agilna oblastna strelska družina v Mariboru ga je pod neumornim vodstvom svojega predsednika g. polkovnika Bože Putnikovića kmalu popularizirala tudi po deželi. Doslej je ustanovila strelska društva v Hotinji vasi, Dobrovcih in Skokah, Šmarju pri Jelšah, Rušah, Šmarjeti na Dravskem polju, Dogašah pri Mariboru, Podovi in Ljubnem ob Savinji. Vsa ta društva so zelo agilna in so nekatera tudi že dosegla prav lepe uspehe.

Da se strelski sport še bolj razširi, pa se pripravljajo ustanoviti še novih društev v Kamnici pri Mariboru, Cirkovcah pri Pragerskem, Slovenski Bitrisici, Račah, Framu, Sv. Janžu na Dravskem polju, Pluju, Ormožu, Središču, Murški Soboti, Dolnji Lendavi, Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, Sv. Benediktu v Slov. goricah,

Pesnici, Št. Ilju, Sv. Kungoti, Svečini, Sv. Juriju ob Pesnici, Dravogradu, Slovenjgradcu, Guštanjnu in Prevaljah. Vsa ta nova strelska društva bodo ustanovljena še letos, in sicer večinoma na iniciativo samih kmečkih fantov, ki se zavedajo patriotičnega pomena strelskega sporta in korist, ki jim jih nudi pri odsluženju vojske.

Razen tega si bo mariborska Oblastna strelska družina zgradila še letos lastno sportno strelišče pri Treh ribnikih na ozemlju sedanjega veleposestva baronov Twicklov. S tem bo dana vsem Mariborčanom možnost agilnega sodelovanja, posebno pa vežbanja. Kakor omenjeno, je to v prvi vrsti zasluga predsednika g. polkovnika Bože Putnikovića, pa tudi njegovih agilnih sodelavcev gg. kapetana Gabrijela, kapetana Jančičovića, tajnika Reje, odbornika Moravca itd.

Pismo iz Sevnice

Sevnica, 27. aprila.

Že dolga leta smo se borili za najnujnejšo življenjsko potrebnost, za zdravo vodo, katero je mogoče dobiti v Sevnici le s pomočjo vodovoda. To potrebo smo občutili osobito od leta 1918, ko je zraven vojnih žrtve pobrala griža v Sevnici in okolici okrog 600 oseb.

V letu 1926 je odšla komisija, obstoječa iz štirih uglednih odbornikov občine Sevnica pod vodstvom g. Kruleja Ernesta k izvirku v 5 km oddaljeni kraj Brezje in sklenila z lastniki zemljišč pri izvirku pogodbo kupno pogodbo. Takratni občinski odbor, obstoječ iz večine okoliških odbornikov, je seveda kupno pogodbo gladko odbil in zadeva vsled tega ni prišla do uresničenja.

Po 6. januarju 1929 je pa nam zasijalo tudi v tem pogledu lepše sonce. Po smrti zaslužnega župana Lamperja je bil imenovan za župana g. Krulej Ernest, najtrdnější bojevnik za jugoslovansko idejo, kateremu je grozila med vojnimi viharji radi boja za svobodo smrtna kazn. Takoj po nastopu mesta za župana je podvzel zopet akcijo za vodovod, katero je banska uprava vpoštevala in jo tudi podprla.

Te dni je dospela že prva pošiljka vodovodnih cevi. Na kolodvoru v Sevnici se je zbralo 13 voznikov z narodnimi zastavicami in okrašenimi vozovi. Vsak je dobil svojo količino cevi, nakar se je ta krasna povorka pod spremstvom godbe napotila v trg Sevnica, ki je bil ves v zastavah. Vse zbrane tržane je naš vrli župan pozdravil spriču sadu svojega dolgoletnega truda.

Za županom Krulejem je tudi poštvalni posestnik A. Strnad v zbranih besedah očrtal borbo za vodovod. Naša poštvalna mama g. Verbičeva je s svojimi nastavljenkami postregla voznike in spremstvo.

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer.

Četrtek, 30. aprila: »Slehernik«. Predstava v operi. Red D.

Petek, 1. maja: Zaprt.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Četrtek, 30. aprila: »Slehernik«, dramska predstava. Red D.

Petek, 1. maja: Simfonični koncert v Unionski dvorani. Izven.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Četrtek, 30. aprila ob 20. uri: »Cirkuška princesa« ab. C. Kuponi.

Petek, 1. maja: Zaprt.

Sobota, 2. maja ob 20. uri: »Odgodena noč«.

Zadnjič. Cene od Din 12 do 2.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Ponedeljek, 4. maja ob 20. uri: »Cirkuška princesa«. Gostovanje mariborskega gledališča.

Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznjenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne »Franz Josefove« grenčice. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz Josefova« voda zaradi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in vseh specerijskih trgovinah. 471

Radio

Ljubljana, četrtek, 30. aprila. 11.45 Šolska ura: Otroške narodne pripovedke (Möderndorfer). 12.15 Plošče (slovenske pesni, šlagerji). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Plošče. 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. 19.00 Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina. 19.30 Dr. Reya: Klina Severne Amerike. 20.00 Pero Horn: Duševna vzgoja otroka. 20.30 Pevski solistični večer ge. Pavle Lovčev in hčerke Koncert Radio orkestra. 22.30 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, petek, 1. maja. 12.15 Plošče (operne arije, ouverture). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Radio orkester. 19.00 Dr. S. Lapajne: Avtorji in njihove pravice. 19.30 Dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 20.00 Gospodinska ura: Materinski dan (Krekova gospodinska šola). 20.30 Flavta solo s klavirjem. (Flavto igra Slavko Korošec, pri klavirju dr. Švara. 20.15 Radio orkester. 22.00 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, četrtek, 30. aprila. 10.30 Prenos cerkvene svečanosti in akademije iz Ozalj grada ob proslavi Zrinjskega in Frankopana. 17.00 Jugoslovanska glasba. 18.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Novice. 22.40 Po tuji postajah.

Zagreb, petek, 1. maja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Popoldanski koncert. 18.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Pesmi: pojeta Anila Mitrovič, Theo Hermann (bas) — člana opere v Darmstadtu. 21.30 Koncert (Beograd). 22.30 Novice. 22.40 Plesna glasba.

Beograd, četrtek, 30. aprila. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Predavanje. 17.30 Vokalni koncert. 18.00 Narodne z dudo. 19.30 Francoščina. 20.00 Zdravstvo. 20.30 Ljubljana. 22.30 Poročila. 22.50 Večerni koncert.

Beograd, petek, 1. maja. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 15.00 Šolski Radio. 16.00 Plošče. 17.00 Plošče. 17.30 Koncert. 18.00 Narodne s harmoniko. 19.30 Nemščina. 20.00 Recitacije. 20.30 Violina. 21.10 Vokalni koncert. 22.30 Poročila. 22.50 Jugoslovanski koncert.

Praga, četrtek, 30. aprila. 11.15 Plošče. 12.30 Moravska Ostrava. 16.20 Otroška ura. 16.30 Komorna glasba. 19.05 Prvi maj nekdanj in danes. 19.25 Mandoline. 20.00 Koncert opernega orkestra. 21.00 Orkestralni koncert.

Praga, petek, 1. maja. 7.00 Koncert. 10.30 Promenada po Pragi. 11.00 Matineja. 12.05 Orkestralni koncert. 13.05 Plošče. 15.30 Pesmi. 19.00 Pevski koncert. 20.30 Drama. 21.00 Orkestralni koncert. 22.20 Plošče.

Cuida:

Farnmor

Roman

60

»Pod pogoji, ki si jih slišal — da! Čemu to vprašanje?«

»Ker — no ker —,« je Caryll mrmral komaj slišno, »ker mi je včasih prišlo na misel — ne bodite hudi name, mylord, zaradi tega — ker sem mislil, da ste tako zelo naklonjeni Luciliji zato, ker imate z njo druge namene za poznejša leta.«

»Druge namene? Ne razumem te.«

Boječ mladenič je v nemirni naglici ječal: »Misli sem, mylord — da morda — da jo boste sami zasnubili, ko doraste. Saj je tako očarljivo lepa; že večkrat se je zgodilo, da je varuh vzel za ženo svojo varovanko.«

Učinek teh besed je bil takšen, da je mladenič prestrašen obmolknil. Farnmor se je opolekel nazaj, kakor da ga je zadel strel. Obličje mu je prebledelo od groze.

»Jaz, da bi se oženil z njo — jaz? Vsemogočni Bog! Če bi vedel, kaj si zdaj izrekel!«

Prvič v življenju je Lionel Caryll videl svojega klenega strica iz ravnovesja in presenečen je strmel v učinek svojih besed. Vendar pa je Farnmorova slabost trajala samo trenutek, že v naslednjem hipu se je popolnoma obvladala.

»Tvoja skrb ni utemeljena,« je rekel mirno. »Jaz nisem prijatelj zakona, zadostuje naj ti velika starostna razlika med njo in menoj. Le pošteno izpolni moje pogoje in tedaj bom tudi jaz izpolnil svojo obljubo. Zdaj pa pojdi k svoji tovarišici; že dolgo čaka nate. O tej stvari sva se dovolj razgovarjala.«

Caryll je slušal Farnmora in počasi korakal preko trate. Kljub zlatemu upanju, ki mu je od daleč priklimalo, je bil razburjen in nezadovoljen. Iz obnašanja svojega slavnega strica je prišel do sklepa, da skriva stric v svojem srcu neko skrivnost, ki mu je on, slabotni mladenič, ne bo nikoli izvil. Toda tudi Farnmor je bil razburjen. Dolgo časa je še korakal v nočni tišini nemirno gori in doli. Nečakovo vprašanje ga je navdalo z grozo. Roka, ki je bila omadeževana s krvjo njenega očeta, naj stisne njeno v zakonsko zvezo? Njeno nedolžno srce naj počiva na prsih, v katerih se skriva temna skrivnost? On, morilec njenih roditeljev, naj jo pelje k oltarju kot svojo ženo? To se mu je zdelo krvskrunstvo in odločno je odgnal od sebe to strašno misel.

Caryllovi pomisleki so bili neutemeljeni. Farnmor je gojil samo za Lucilijo nežne občutke, toda ti občutki so bili tudi docela nesebični. Lastni oči bi je ne mogel bolj ljubiti kakor njen varuh in zataješana bolelost, ki jo je nečak zasutil v hladnem in mirnem stričevem glasu, je imela povsem drugačen vzrok, kakršnega je domneval Nello. Ta bolelost je izhajala iz zavesti, da ni daleč več tisti dan, ko bo moral izročiti tujim rokam zapuščino

zvestega, z bridkim kesanjem objokovanega prijatelja, in je ne bo mogel več ščititi.

Ko se je Farnmor vrnil v salon, je našel tam Lucilio samo; na dolgem stolu je napol sedela, napol ležala in nudila očem ljubko sliko.

Tiho se ji je približal in rekel s prijaznim glasom, s kakršnim ni govoril z nikomer na svetu: »Sanjačka, o čem razmišljaš?«

Smehljajoč ga je pogledala. »Na Vas sem mislila, je odgovorila. »Pomisli, kako veliki, silni ste, ker se Vas vsi boje, in vendar ste pri tem tako dobrega srca. In potem sem se spomnila svojega rajnega očeta, s katerim sta si bila taka prijatelja, da ga še danes niste pozabili.«

Nekaj časa sta molčala. Nato je mlada deklica vnovič začela: »Prosim, povejte mi, lord Cecil, kje in kdaj je umrl?«

»Umril je v tuji deželi.«

»In ste bili pri njem, ko je umrl?«

»Da.«

»Ali je trpel?«

»Upam, da mu je bil Bog usmiljen.« Pri teh besedah se mu je glas tresel.

»Torej je umrl srečen?«

»Umril je spravljen z vsemi, celo s tistimi, ki so mu napravili krivico. Srečen pa ni bil, ker je zapustil tvojo mater, ki je bila tedaj skoraj tako mlada, kakor si ti.«

Lucilia je vzdihnila. »Vem,« je rekla, »in njegova smrt je povzročila njeno.«

Jz Dravske banovine

d Obnovljen telefonski promet Maribor—Krnovo. Od 20. aprila t. l. je obnovljen telefonski promet Maribor—Krnovo. Pristojbina za navadno govornico enoto v telefonskih relacijah Cankova—Rattersburg in Cankova Murek znaša 1650 Din.

d Razpisana služba pogodbenega poštarja. Razpisuje se služba pogodbenega poštarja pri pošti Sv. Jurij v Slovenskih goricah III/3. Prošnje s prilogi naj se vlagajo na Dravsko direkcijo pošte in telegrafa v Ljubljani do 10. maja t. l.

d Poziv Slovenski Krajini. V Soboti hočejo postaviti spomenik vojakom, ki so leta 1918. pri ponosnem zavzetju mesta padli. Ob tej priložnosti smo se akademiki iz Slovenske Krajine v Ljubljani spomnili, da naši možje, ki so v težkih razmerah, ko so nam vladali Madžari, gojili pri nas slovensko narodno zavest in tako pripravljali naše osvobodjenje, še nimajo spomenikov. Mogoče bi ti naši zaslužni možje tudi zaslužili kak spomenik in bi bila naša dolžnost, misliti na to? — Prekmurjski akademiki.

d XI. Ljubljanski velesojem, ki se vrši od 30. maja do 8. junija t. l. je popolnoma zaseden, vsled česar uprava velesojem ne more več prejemati prijav za razstavne prostore v paviljonih. Na razpolago je le še nekaj nepokritega prostora na prostem.

d Prevedan listi. V spisek prepovedanih listov so pošte vpisale »La Tribuna Illustrata«, »Ujčere Naptara«. Ponovno se opozarja, da se prepoved sovjetskih spisov nanaša na vse spise, ki izvirajo iz Sovjetske Rusije ne glede nato, v katerem jeziku so pisane.

Oblike in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

d Sokol dravinjskega okrožja priredi v nedeljo 3. t. m. piznizlet k agilni četi v Spitališ. Ob 2. uri popoldne se vrši tekma čet; ob 4. uri uprizori četa Spitališ igr »Domen«. Vabljeni so vsi prijatelji Sokola. Če bo skrajno slabo vreme, bo izlet in igra 10. maja ob istem času.

d Prošnja javnim uradom, ustanovam in podjetjem. Osrednja protituberkulozna liga je za letošnje protituberkulozne dneve izdala propagandne koleke, ki se bodo te dni pričeli razprodajati. Liga bo koleke dostavila vsem večjim podjetjem in javnim ustanovam s prošnjo, da bi jih ob priložnosti protituberkuloznih dni nalepljali na vse dopise. Ker so koleki namenjeni za zbiranje sredstev za poštne kolonije otrok in za protituberkulozno akcijo lige, prosimo vse, da odkupijo čim več kolekov in tako materialno podpro to dobrodelno gibanje.

Pijte original »CHABESO«. 1114

d Anton Lajovic: 9 samospevov. V založbi Glasbene Matice Ljubljanske je izšla te dni nova zbirka samospevov, in sicer 9 Lajovičevih samospevov, ki so bili svojčas priobčeni v raznih letnikih glasbene revije Novi Akordi. So to najlepši Lajovičevi samospevi, ki se kaj radi izvajajo na koncertnem odru. Pripravljeni smo, da je z zbirko ustrezno vsem ljubiteljem našega petja. Cena 40 Din. Dobiva se v vseh knjigarnah.

d Protituberkulozni dnevi. Od 2. do 6. maja letos se prirejajo po vsej državi protituberkulozni dnevi, ki imajo namen propagande, higienskega pouka o čuvarstvu pred jetiko in zbiranja sredstev za protituberkulozno akcijo. Na področju Dravske banovine se bodo ob teh dneh vršila po nalogu kr. banske uprave poučna predavanja s pomočjo sreskih sanitetnih referentov. Vse šole bodo ob teh dneh posvetile nekaj ur pouka, kako se je varovati pred tuberkulozo. Predavanja bodo priredili tudi zdravniki socialnega zavarovanja. Osrednja protituberkulozna liga je za te dneve izdala posebne propagandne koleke. Vabimo vso javnost, da kupuje te koleke in tako pomaga pri zbiranju sredstev za protituberkulozno gibanje. Z nakupom teh kolekov bo vsak lahko sodeloval aktivno v boju proti jetiki. — Osrednja protituberkulozna liga.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 763,8, termometer 4,6, relativna vlaga 90%, smer vetra WSW, oblaknost 10, dež (3,2). V Mariboru je kazal barometer 761,7, termometer 5,4, relativna vlaga 85%, tiho, oblaknost 10, dež (4,1 mm). Drugod je bilo vetrovno in oblačno. Deževalo je v Zagrebu (2,2 mm), v Sarajevu (10,1 mm), v Kumboru (3,4 mm), v Splitu (7,2 mm), na Visu (4,2 mm).

Za male prince in princeske

najmodernejši vozički v zalogi pri

JOSIP KVEDER

Krekov trg 10. 5630

Opazovanja ob 7. uri. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 16,1 (3,4), v Mariboru 13,8 (3,5), v Mostaru 20,2 (9,8), v Zagrebu 18,3 (6,4), v Beogradu 19,4 (7,2), v Sarajevu 19,2 (5), v Skoplju 20,2 (7,6), v Kumboru 19,3 (1,2), v Splitu 18,4 (10,6), na Visu 18,8 (10,2). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Četrtek, 30. aprila 1931, Katarina. Pravoslavl: 17. aprila, Simeon.

Nočno službo imata lekarni Trnkoczy na Mesnem trgu in Ramor na Miklošičevi cesti.

■ Mnogokratnik davštine. Komisija za določitev mnogokratnikov davštine od prirastka na vrednosti nepremičnin je določila mnogokratnik za mesec marec 1931 na 9-13 za vrednosti in zneske, izražene v dinarski veljavi. — Mestno načelstvo v Ljubljani.

■ Uradne ure pri sodiščih v Ljubljani so od 1. maja do 30. septembra t. l. ob delavnikih od 7-30 do 12-30 in od 16. do 18., ob sobotah od 7-30 do 12-30, a ob nedeljah in praznikih od 9. do 11. — Predsedništvo deželnega sodišča v Ljubljani.

■ Župni prednjaški tečaj sokolske župe Ljubljana za vodnike in vodnice naraščaja in dece, ki bi se moral vršiti od 3. do 10. maja, moramo radi obolenja vodnika tečaja preložiti na poznejši čas. Kdaj se bo vršil, bomo pravočasno naznanili. Zdravo! — Župno načelstvo.

■ Na III. simfoničnem koncertu, ki ga priredi gledališka uprava v petek 1. maja, sodeluje v II. delu koncerta pevski zbor Glasbene Matice pod vodstvom ravnatelja Poliča. Matični ženski zbor izvaja tri narodne legende na besedilo iz Strekljeve zbirke, katero je uglasbil brez dvoma eden najplodovitejših naših komponistov g. Emil Adamič.

■ Jaroslav Krička: Izkušnja v puščavi. Kantata za soli, zbor in orkester je naslov delu, katerega izvaja jutri na III. simfoničnem koncertu pevski zbor Glasbene Matice Ljubljanske s sodelovanjem solistov (Bernot-Golobova, Milan Jug in Anton Petrovič) ter s spremljevanjem Orkestralnega društva Glasbene Matice in operne orkestra. Kantata spada med najnovejša simfonična dela češke literature, je v vsakem pogledu dovršeno umetniško delo, zelo pogostokrat izvajano v domovini, pri nas pa se prvič. Skladatelj je porabil znano besedilo iz sv. pisma, kako je šel Jezus v puščavo, da bi se tam postil 40 dni in 40 noči, a prišel je k njemu izkušnjave in ga izkušal. Glavno vlogo v tej kantati je določil skladatelj deloma orkestru, deloma pa pevskega zboru. Solisti nastopajo le vmes po potrebi in v smislu besedila. Podrobna razlaga oziroma kratak uvod v to delo je ti-

skana v koncertni programni knjižici, kjer je ti-skano besedilo Izkušnje in pa besedilo vseh treh Adamičevih in narodnih legend, ki se tudi izvajajo na tem koncertu. Opozorjamo, da je začetek koncerta točno ob 20. uri. Dvorana Union-ska, datum petek 1. majnika. Vstopnice v Matični knjižarni.

■ Dne 1. majnika ob 20. uri se prav gotovo vrši III. simfonični koncert gledališke uprave. To sporočamo p. n. občinstvu, ker so nastali nekateri dvomi, češ ali bo koncert 1. maja ali ne z ozirom na to, da so druge proslave tega dne prepovedane.

■ Prva repriza »Slehnika« bo danes. Vprizoritev misterija o življenju in smrti bogatina Slehnika je zapustila občinstvu, ki je v nedeljo napolnilo operno gledališče, izredno globok vtis. Delo bo nedvomno privabilo v gledališče množice religiozno čutečega meščanstva in prebivalstva z dežele. Misterij je spenjal v strogo katoliškem duhu znani katoliški pesnik Hugo Hoffmannsthal, mojstersko ponašil in priredil pa Oton Zupančič. Predstavo priporočamo ne le vsem vernikom, temveč tudi onim, ki se hočejo poučiti o poslednjih rečeh. Seveda tudi noben ljubitelj vznesene pesniške besede ne bo zamudil te prireditve, ki spada nedvomno med najbolj uspele predstave naše drame. Predstava se vrši v opernem gledališču, cene so običajne dramske. Predstava je za red D.

■ Razstava pismenih in risarskih izdelkov obrtno nadaljevalne šole za umetno in oblačilno obrt na Prulah bo 3. maja od 9. do 16. ure. Vabijo se vsi, posebno pa mojstri in pomočniki te strok.

■ Stavbniški delavcem! Odsek stavbniških delavcev Narodne strokovne zveze sklicuje za v nedeljo 3. maja ob 9. uri dopoldne v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev (bolnišniška blagajna) na Miklošičevi cesti člansko zborovanje. Odsek vabi vse člane da se sigurno udeležijo tega važnega sestanka, ker se bo na njem poročalo o prvem razgovoru, ki so ga zastopniki organizacije imeli s zastopniki poslodavcev. Na sestanku smejo člani pripeljati tudi svoje prijatelje-stavbniške delavce.

■ Jahanla prireditve Kola jahačev in vozačev »Prestonaslednik Peter« v Ljubljani priredi v nedeljo dne 3. maja t. l. ob 3. uri popoldne na Stadijonu ob Dunajski cesti veliko Jahanlo in skakalno konkurenco. Prijavili so se številni jahači in jahačice iz Zagreba in Ljubljane iz oficirskih in civilnih krogov. Skakalo se bo čez različne zapreke do višine in širine 1,20 m. Poleg tega bo takozvano poslušno skakanje, ki obstoja v tem, da bodo postavljene različne zapreke šele na dan turnira zato, da jih noben konj poprej ne spozna. Med skakalno konkurenco se bo vršilo dresurno jahanje, pri katerem bodo udeleženci morali dokazati dresuro konjev v koraku, kasu in galopu. Razpisana so lepa darila, tako, da bo prireditev gotovo dobro uspeła.

Jz drugih banovin

Strašen samomor v Mostaru

Premožen podjetnik se je polil z bencinom in se zažgal.

V torek zjutraj je sirena mostarskih gasilcev alarmirala vse prebivalce. Ker je vso noč treskalo in grmelo, so se vsi menili, da je udarila strela v kako poslopje. V resnici se je pa odigrala samo življenjska tragedija dobrih stoletnega lastnika avto-garaže Elijaša Atijasa. Ta se je v samomordnem nmenju v kleti svoje hiše polil z bencinom in se zažgal. Obupni klici na pomoč tega nesrečnega so zbudili pozornost sosedov, ki so takoj poklicali gasilce na pomoč. Med tem je neki Atijasov uslužbenec priskočil nesrečniku na pomoč in ga po dolgem naporu z mokrimi rjuhami pogasil. Atijas so nato odpeljali v bolnico. Gasilci so med tem preprečili, da se požar ni razširil, kajti vneli so se tudi razni predmeti v kleti.

Atijas je bil zadnje čase živčno bolan. Obsedla ga je tudi misel, da ga neko vedno preganja. Zaradi tega je obdolžil svoje najboljše prijatelje, da mu strežejo po življenju. Atijas je bil na glasu resnega in solidnega podjetnika in je njegov obupen čin vzbudil zato v Mostaru tem večjo senzacijo.

Lepa razbojnikova sestra, 17-letna Sava

Kako je razbojnik Medić umoril orožnika.

Za razpravo proti razbojniku Mediću vlada v šibeniku vedno večje zanimanje. Dvorana je dan za danem polna. Mnogo občinstva pa mora oditi, ker za vse v sodni dvorani ni prostora. Ko so Medića pripeljali zopet v dvorano, je predsednik senata prečital obtožnico, ki ga obtožuje, da je 20. januarja lani po zrelom premisleku v Čekič-planini umoril z vojaško puško orožnika Marka Vezica. Obtožnica zahteva za ta zločin smrtno kazen. Medića so zasliševali nad 2 uri. Izjavil je med drugim, da je prišel tedaj zgodaj zjutraj v bližino svoje rodne hiše. Ker se ni upal v vas, se je skril v očetovo ogrado in je čakal, da bi se mu kdo od njegovih približal. Prišla je zares Medićeva sestra Sava, katero je prosil, naj mu prinese britev. Nato sta se razgovarjala. Medić pravi, da je tedaj opazil v oddaljenosti 8 metrov dva orožnika, ki sta korakala proti njemu. Eden orožnikov je ustrelil na Medića, pa ga ni zadel. Medić je zbežal in se skril za neki zid. Tedaj se mu je približal orožnik Vezic in nameril puško na Medića. Razbojnik je bil pa spretnejši in je sprožil prvi zadel orožnika v srce. Orožnik je bil na mestu mrtve. Na veliki šolski tabli so sodniki narisali položaj terena, kjer se je zločin izvršil. Medić se je pa izgovarjal, da se ne razume na bele krivulje na tabli in ni hotel pojasniti podrobno, kakšen je bil položaj. Zaslišan

Celje

* Važno za čebelarje. Čebelarji dobijo vse čebelarje potrebščine od blagovnega oddelka Čebelarstva društva tudi pri skladišču Kmetijske družbe v Celju.

* Smrtina kosa. V javni bolnici sta 28. t. m. umrli 18-letna Zidanska Uršula, dninarica iz Loke pri Zuznu ter 65-letna Kačnik Marija, dninarica iz Kaumenče pri Braslovcah.

* Borza dela v Celju išče 2. konjska hlapca, 18 hlapcev h govedu, 1 kravarja — švicarja, 2 kočijaža, 2 poljska delavca, po 1 kovača, kolarja, predlica in kodralca žime, čevljarja, sladoledarja, slikarja, 3 pekove, 2 kovaška, 2 mizarstva ter po 1 podobarskega, sodarskega, čevljarskega, mlinarskega vajenca, 88 kmetijskih dekel, 4 poljske delavke, 1 perico, 1 šiviljo perila, 1 likarico, 6 hotelskih in gostilniških kuharic, 5 servirk, 2 hotelskih sobarij, 2 natakarici, 5 kuharic, 12 služkinj ter 1 šiviljsko vajenka.

* Razprava proti Lavrenčaku in soobtožencem iz okolice Šmarja radi uboja Stukleca Avgusta, ki se je pričela v torek zjutraj, je bila preložena na poznejši čas, ker so se pojavili novi momenti v obtožbi.

* Hudičev graben, ki so ga plazovi zadnje zime skoraj popolnoma uničili, so člani SPD v Celju temeljito popravili ter zabijali nove kline in potegnili nove vrvi. Ta priljubljena in divje romantična pot je sedaj zopet dostopna.

* Dar resničnemu društvu. G. dr. Jeger iz Podčetrka je rešilnemu društvu v znak zahvale za hitri prevoz iz Podčetrka v celjsko bolnico naklonil 100 Din, za kar se mu društvo javno zahvaljuje.

* Nalezljive bolezni v Celju in okolici. V času od 8. do 14. aprila je bilo stanje nalezljivih bolezni sledeče: legar v okolici 2; škrlatica v mestu 3; v okolici 1; davica v mestu 3, v okolici 1; rdečica v mestu 1, v okolici 1.

* Dva svetovna potnika, eden 8, drugi že 11 let star sta v torek zvečer prispela v Celje, pa ju je policija že na kolodvoru prišla ter drugi dan vrnila staršem iz kraja v okolici Ljubljane.

Maribor

m Prihod češkoslovaških železniskih uradnikov. Jutri ob 13-58 prispejo s praškim brzovlakom na tukajšnji glavni kolodvor češkoslovaški železniški uradniki, ki potujejo na poučni izlet po naši državi. Na postaji jih bodo sprejeli naši železniški uradniki in člani JČL. Izletniki potujejo z istim vlakom dalje v Ljubljano, na Bled, itd. Vračali se bodo 16. maja z vlakom, ki pride v Maribor ob 14-45.

m Zadnji dan Trstenjakove razstave. Razstava Trstenjakovih slik iz Srske Lužice bo odprta samo še danes.

m Premestitev. 8. 1. majem sta premeščena od novomeškega k tukajšnjemu okrožnemu sodišču sodna praktikanta gg. Vladimir Punčuh in Emil Pureber.

m Sprememba v komisariatu Podpornega društva železničarjev. Kraljevska banska uprava je imenovala za člane komisariata Podpornega društva želez. delavcev in uslužbencev v Mariboru, katerega odbor je bil pred dvema letoma iz raznih vzrokov razpuščen, železniškega uradnika Zavadlava kot predsednika, železniškega uradnika Artiča in železniškega ključavničarja Koresa pa kot svetovalca. Naloga novega komisariata je obenem, da pripravi prehod k redni upravi podjetja, ki združuje več milijonov premoženja in ki je pred leti kupilo bivši Delavski dom na Ruški cesti.

m Prebivalstvo Sv. Petra. Pri Sv. Petru pod Mariborom so pri sedanjem ljudskem štetju našli 1622 prebivalcev, ki so vsi Slovenci. Tako je torej Sv. Peter najštejša slovenska občina v mariborski okolici. Od leta 1921. je prebivalstvo naraslo za 184 duš.

Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje!« 985

m Tujsko-prometna konferenca. V sredo zvečer je bila v hotelu Orel tujsko-prometna konferenca, ki jo je sklicala tukajšnja tujsko-prometna zveza. Banske upravo je zastopal bankni svetnik Narte Velikonja, tujsko-prometno zvezo v Ljubljani pa ravnatelj Pintar. Od Mariborčanov so prisostvovali okrajni glavar dr. Hacin, zastopnik mestne občine dr. Veble, zastopnik tujsko-prometne zveze dr. Senjor, zastopnik zveze gostilničarskih združenj Zemljik in Petelin, združni inšpektor Založnik i. dr. Banski svetnik Velikonja je v temeljitih izjavah orisal pomen tujskega prometa za narodno gospodarstvo in pomen turistične propagande, posebno s razstavami kakršne prirejajo po drugih državah že več let. Prvi dve takšni razstavi bodo priredili pri nas šele letos v okviru zagrebskega in ljubljanskega velesojem. Banska uprava je pozvala že občine in društva, da pri teh razstavah sodelujejo. Ob koncu konference so prejeli razne konkretne predloge o podvigu tujskega prometa v Mariboru in po deželi.

m Nova trgovina A. Lesjak, Gosposka ul. 11 nudi po najnižji dnevni ceni stalno svežo prazno kavo, čaj mast, riž, olje, moko in vsa druga živila. 1005

m Sprememba v najstarejši brivnici. Josip Holzer, ki je izvrševal že od leta 1891. brivsko obrt na Slomškovem trgu, se bo te dni preselil v Avstrijo. Brivnico bo prevzel dosedanj po-močni Karel Farič.

m Eksekutor v gledališki garderobi. V torek zvečer je bila ženska garderoba našega gledališča pozorišče izredno zabavnih prizorov. Po predstavi »Knežje čardaš« se je nenadoma pojavil v garderobi neek pevke, ki je bila še v negleženju, nek tukajšnji odvetnik z eksekutorjem in hotel zarubiti vse njene stvari. Imel pa ni sreče. Najprej so mu igralci sneli klobuk z glave, češ, da se ne spodobi, da bi bil v Thali-nem hramu pokrit. Nekdo je med tem ugasnil tudi luči in vse igralno premoženje je neznanokam izginito; ostal je samo prstan, napravljen za oder in seveda nepristen, a odvetnik ni hotel verjeti, da je tako brez vsake cene in ga je — zarubil. Ko je odhajal, so mu igralci, množeni z občinstvom, priredili na cesti ovacije. O zanimivem dogodku se je kmalu razvedelo po mestu, v splošno veselost in zabavo.

m Za brezposelne. Borza dela v Mariboru išče za Maribor in okolice: 16 hlapcev k govedu, 4 hlapce h konjem, 1 čevljarja, 1 krojača za boljše obleke, 1 mizarja, 1 sedlarja, 3 železostugarje, 3 monterje, 2 navadna delavca, 1 dimnikarja, več vajencev slaščičarske, pekarske in krojaške obrti. Za Južno Srbijo: 200 zidarjev, 20 polirjev, 80 tesarjev in 60 delavcev za zidarska dela. Za deželo: 1 kmečko gospodinjstvo, 38 dekel, 3 natakarije, 1 plačilnik natakarije. Za Maribor: 1 vzgojiteljico, 25 služkinj, 1 postrežnico, 1 pletiljo, 1 modistinjo, 12 kuharic, 1 hotelsko kuharico, 1 trgovsko vajenko ter 3 sobarice.

Kranj

Strelnska družina v Kranju priredi v nedeljo 3. maja kot zaključek sobnega streljanja ob 14. uri strelsko tekmo s malokaliberskimi puškami v vrtu hotela »Stara Pošta«. Vabljeni vsi člani in nečlani. Po razdelitvi daril prosta zabava v restavracijskih prostorih. Če bo slabo vreme, se tekma preloži na drugo nedeljo dne 10. maja.

Bled

Ne smo središče, ampak tudi kolodvorsko okolico je treba lepšati in skrbeti za boljši promet. To nalogo je prevzelo naše prometno in olepševalno društvo. Lani je z mnogimi stroški in trudom napravilo stezo za krasno razgledišče Kuvavnice. Letos je treba postaviti tam uto za zavetje pred dežjem. Klopki manjka kakor tudi markacije na raznih krajih. Sredstev za to ni. Zato pa napravi društvo prihodnjo nedeljo v hotelu »Triglav« zabavni večer s plesom, da si pomnoži nekoliko svoje dohodka, katerih je zelo potrebno. Vsi prijatelji društva so vabljeni.

Zagorje

Aprilsko vreme. Letos nam april posebno nagaja. Zdaj solnce, zdaj dež, ali pa oboje skupaj. Sedaj pa se že dva dneva vrstijo hudi nalivi, vmes pa pada debela toča. Drevje po naših hribovih je bilo še pred dnevi čisto golo in so se čističili vsi. Jurija že bali, da letos ne bo »prihajal na zeleni vej«. Kdove kako zeleno res ni bilo, zato pa postaja zdaj vsak dan bolj zeleno. Od daleč se nam je pokazala Sv. Planina v beli obleki.

Izlet. V soboto 2. maja priredi naša kmetijsko nadaljevalna šola poučni izlet v Kranj, nato pa v Hrastje k posestniku Brodarju, da si učenci ogledajo vzorno sadjerejo in živinorejo. Izlet bo vodil učitelj Lojze Kolenc.

Razdeljevanje podpor. Komisija, ki jo tvorijo delavski zastopniki in občinski odborniki gg. Kušar, Flisek, Arh in Šober za Bratovsko skladnico, se je sestala in bo razdeljevala podpore ubogim rudarskim družinam. Razpoložljivega denarja je 33.000 Din, in sicer 15.000 Din kr. banska uprava, 10.000 Din občina in 8000 Din Bratovska skladnica. Prošenj je prišlo nad 400. Podpore bodo v obliki nakazil za življenjske potrebine, ki se bodo lahko nakupovale v katerikoli trgovini.

SPD Zagorje priredi 1. maja skupen izlet na Sv. Planino, odhod poljuben v skupinah. Vabljeni vsi planinci. — Odbor.

Ljudsko štetje v občini Ržiše. Občina meri 1875 ha in šteje 275 hišnih števil. Popisovalci so našli 1093 moških in 1153 ženskih oseb, skupno torej 2246. Najbolj obiljena je davčna občina Loke, ker so tu naseljeni rudarji. Število prebivalstva se je od zadnjega štetja zmanjšalo za 151 ljudi.

Trbovlje

Podpora delavstvu. Pred dnevi sta vložila delegata Narodne strokovne zveze tov. Struc Jakob in Škrinar Jožef pri Trboveljski družbi v Ljubljani posebno prošnjo, da bi se naklonila delavstvu glede na številno praznovanje v zadnjem času enkratna podpora, kakor jo je bilo delavstvu že nekajkrat deležno. — Delegata sta prejela zagotovilo, da se bo prošnja narodnega delavstva po možnosti upoštevala.

Prošnja za začasno ukinitve kuluka. Županstvo je pred kratkim zaprosilo kr. bansko upravo, da bi se glede na težki socialni in gospodarski položaj, v katerem se nahaja prebivalstvo rudarskih revirjev, vsaj začasno ukinil kuluk, dokler se kriza ne omili.

»Pikov fant« je naziv igre, ki jo bo priredil kulturno-prosvetni odsek Narodno strokovne zveze v nedeljo 3. maja ob 19. uri v dvorani Forte na Vodah. Igrakaz-premijera, ki jo je spisal tuk. domačin-rudar tov. Tone Sajovic, prikazuje življenje rudarja doma v družini in nevarno delo globoko v podzemskih rovinh.

Potovanje po zvezdi večernici

62.

Ko je pajek opazil novi plen, je urno opustil svoje delo ter se okrenil proti Dušanu, da bi tudi njemu vrzel zanko krog telesa. Ker pa navzgor ni šlo tako lahko kakor navzdol, je zgrešil cilj. Dušan je ta trenutke izkoristil, približal se še bolj pajku ter ga z dvema dobro namerjenima streloma ubil. Žival se je mrtva zvalila po svoji močni mreži na tla. Boj je bil srečno dobojevan.

Svatovski avto povozil 6letno deklico

Usodna avtomobilska nesreča v Podbrezju -- Milenka Mihelčič na mestu mrtva

Na Brezjah je bila danes jutraj poroka. Poročil se je neki par iz Maribora. Ob 3. uri popoldne so odhajali z Brezja z avtomobilom. V bližini Podbrezja nedaleč od znane gostilne Pavlin se je na ovinku pripetila težka avtomobilska nesreča. Svatoški avto je povozil 6letno Milenko Mihelčič, doma iz Srednje vasi pri Podnartu. Avto je vozil zelo počasi. Šofer je

dajal znamenja s hupo, toda otrok je po nepredvidnosti stekel čez cesto. Avto ga je z blatnikom zadel in povozil. Otrok je bil na mestu mrtve. Odnesli so ga v bližnjo hišo. Družba je nato nadaljevala svojo pot proti Podnartu, tam so se vsi takoj javili pri orožnikih. Nato so se odpeljali dalje proti Kranju in Ljubljani.

Pod voz je padel

Posestnik, ki pri vožnji nima sreče

Kamniki, 29. aprila. Posestnik I. Ogrinec, vulgo Medved, iz Podgorja pri Kamniku je danes popoldne peljal po Suti voz, naložen s hlodi. V voz sta bila vprežena dva vola. Pri Terpinu je krenil po klanecu navzdol proti sejmišču, pri tem pa je menda pozabil zavreti voz, ker so jo voli v precejšnjem diru pobrali po klanecu. 72-letni mož jih je zamašil skušal ustaviti. Z eno roko se je držal za ročico, z drugo pa je nategoval vajeti. Na mostu čez potok Mlinščico pa je nenadoma padel in zadnje kolo težko naloženega voza mu je šlo čez levo nogo ter mu zdrobilo kost nad gležnjem. Takoj so pribiti ljudje in ga odnesli k okrožnemu zdravniku dr. Matjašiču, ki mu je nudil prvo pomoč. Posestnik Ogrinec si je pred par leti pri enaki nesreči poškodoval desno roko.

Poskušen samomor

Nesrečna delavčeva žena — Surov napad — Zrtve nepredvidnosti

Ljubljana, 29. aprila. 31-letna delavčeva žena Mimi Tomanova iz Kozarjev, občina Dobrova, je v samomorilnem namenu pila lizol. V smrt je hotela radi družinskih razmer. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v splošno bolnico in ji izprali želodec. 23-letni posestnikov sin Jernej Smolnikar iz Raven, občina Hruševka, se je vračal od mase domov. Med potjo je srečal brate Hočevarje. Med njimi in med Smolnikarjem vlada že delj časa staro sovraštvo. Bratje Hočevarji so napadli Smolnikarja, ga nabili, zadali mu z nožem več ran po životu in ga, ležečega na tleh, še osuvali s čevlji v trebuh. Smolnikarjeve poškodbe so zelo resne.

20-letni goodec Albin Rajhard z Jesenice se je vračal zvečer v rožah na Jesenice. Medpotoma je srečal fante, ki so bili prav tako v rožah. Vnel se je prepir, ki mu je sledil pretep, v katerem je eden izmed napadalec prerezal Rajhardu vrat.

12-letni učenec meščanske šole Karol Vavpotič iz Kamnika je s tovariši streljal s puščicami. Med streljanjem ga je iznenada zadel tovariš s puščico v levo oko. Težko ranjenega so prepeljali v splošno bolnico.

Mežica

Letošnji občni zbor »Jadranske Straže«, mestni odbor za gornjo meziško dolino v Mežici je pokazal veliko delavnost in uspeh društva. Izvolil se je naslednji odbor: g. Ryndin Konstantin, predsednik; Kohlenbrand Peter, podpredsednik; Mauchler Franjo, tajnik; Govejšek Tone, blagajnik; odborniki pa gg. inž. Uršič, inž. Baraga, inž. Pirkmaier, Mlakar, Pogorevnik, Pernuš, Tomše in Logar. Nadzorstveni odbor pa gg. inž. Fettich, Vončina Albin, Sevshek, Ule in Juvan.

Crna. Ljudsko štetje je končano in je pokazalo, da občina prav lepo napreduje, ima namreč 663 oseb prirastka. V občini imamo 1367 moških in 1343 žensk, skupaj torej 2710, leta 1921 pa 2047.

Vič

Pomladnik Rdečega križa vprizori v nedeljo 3. maja v dvorani Sokolskega doma točno ob 15. popoldne mladinski igrokaz s petjem »Povodni mož«. Vljudo vabimo prijatelje mladine k polnoštevilni udeležbi.

Sokolski dramski odsek bo v nedeljo 3. maja uprizoril v ljubljanskem »Radio« Finžgarjevo dramo »Veriga«, katero je nedavno vprizoril na domačem odru v proslavo pisateljevega jubileja. Igralci in igralka nastopijo ob pol 17., nakar opozarjamo posestnike radioaparata v viški občini.

Trebnje

Licencovanje bikov. Pretekli teden se je vršilo v Trebnjem in na Veliki Loki licencovanje bikov. Komisiji je bilo predstavljenih veliko število bikov izredno lepih eksemplarjev, ki so prejeli dopustnice in nagrade.

Prednjaški tečaj v Zagrebu. Razpisan je prednjaški tečaj za lahko atletiko v Zagrebu. Članstvo okrožja miranske doline obveščamo, da sprejema prijave okrožni tajnik v Trebnjem.

Ej, tako, za ravbarje. Poročali smo že o brezsrčnem napadu, ki se je dogodil na veliki petek, ko sta bili dve stari ženi napadeni od neznanih storilcev. Storiteli so že izsledeni. Obe ženi sta prejeli poziv k zaslišanju. Udeležila se je pa zaslišanja le ena. Nikdar ni bila starka pri sodišču in je bilo to prvič v njenem življenju. Bila je vsa zbegana in je v tej razburjenosti zavila mesto na sodišče v občinsko pisarno, ki se nahaja v istem poslopiju. Na navzočega uslužbenca je stavila sledeče vprašanje: »Vi, kje je pa tako, ki je za ravbarje.« Na vprašanje koga išče, je pojasnila: »Oh, no, ne morem reči, ej tako, ki je za ravbarje.« Navzoči je bil na jasnem, da ženska išče sodišče, posebno ko je pokazala poziv k zaslišanju, in ji je uslužbenec pokazal pot v prvo nadstropje, kjer je namreč sodišče okrajno sodišče.

April. Še vedno rogovili pri nas nestalno aprilsko vreme. Dežuje še vedno. Vmes pada tudi toča. Tudi je nekajkrat treščilo v okolici.

Telovadba. Po novi ureditvi se vrši članska telovadba vsako drugo sredo, in sicer za proste zletne vaje v stari občinski pisarni, vsako drugo sredo pa orodna telovadba v telovadnici na marofu.

Gornjigrad

Načrt Sokolskega doma bo v soboto in nedeljo razstavljen v izložbi trgovine br. Božiča in br. Zmavca. Z gradnjo se prične v kratkem. — Pevsko društvo »Ojka« iz Celja priredi v nedeljo 3. maja izlet v Gornjigrad in bo ob tej priloiki koncertiralo ob 15. uri v graški dvorani prevzvišenega nadškofa dr. A. B. Jegliča. — V novo ustanovljeni podobor ZKD za gornjegrajski srez je Sokolsko društvo delegiralo advokata br. Sbriraja, Narodna čitalnica pa učitelja g. Tratinika.

Poljčane

Pešizlet Sokola v Spitalič. Dravinjsko sokolsko okrožje priredi ob lepem vremenu v nedeljo 3. maja pešizlet v zgodovinsko znani kraj Spitalič pri Žičah — znane po Žickem samostanu. Iz Poljčan se odpeljejo ob 10-50 s Konjičanom do Loč, nakar krenemo skupno z ostalimi društvi peš do cilja. Ker je pot iz Spitaliča do Poljčan precej dolga (nad 4 ure), bo za povratek na razpolago avto. Udeležite se tega prvega pešizleta našega okrožja v čim večjem številu! Zdravo!

Sokolstvo

Ustanovitev Sokola v Grahovem

V nedeljo 26. t. m. je razprostril »ja krila Sokol v Grahovem Ustanovila se je sokolska četa sicer ob skromni udeležbi. Da pa bo sokolska četa uspevala, nam jamči predvsem mladina in skoro vsi ugledni možje. Občni zbor, ki ga je vodil brat Mercina, so posetili delegati matičnega društva iz Cerknice bratje: starosta dr. Baričević, dr. Kraševac in dr. Pušenjak. Vsi, zlasti br. dr. Baričević je v svojem govoru temeljito pojasnil pomen in bistvo sokolske misli, kar je na vse zborovalce napravilo zelo ugoden vtis. Občni zbor je potekel v bratski slogi in se je izvil dlje odbor, ki bo predložen župni upravi in potrditve. S telovadbo bo sokolska četa kmalu pričela. Zdravo Sokol čuvar naše zapadne meje!

Ustanovitev sokolske čete v Orlivasi

Na belo nedeljo se je vršil v Orlivasi ustanovni občni zbor kmetske sokolske čete v društvenih prostorih »Društva kmetijskih fantov in deklet« ob polnoštevilni udeležbi. Celjsko sokolsko župo so zastopali starosta brat Smertnik, tajnik brat Čepin in dve sestrji, Sokola v Braslovčah pa starosta brat Lušin. Uvodoma je pozdravil vse navzoče člane in goste starosta brat Ivan Kronovšek ml., ki je tolmačil cilje novoustanovljene sokolske čete, ki bo posvečala glavno skrb vzgoji svojega članstva. Vzgoje je kmetski človek najbolj potreben in sicer vzgoje, ki je bila dosedaj pomanjkljiva in včasih tudi zgrešena. Tudi kmetski človek se mora zavesti, da je istovreden z drugim in se mora tudi zvedati, da ima do države ne le pravice, ampak tudi dolžnosti. Nadalje se bo gojila telovadba, ki je glavni smoter Sokolstva. Župni starosta brat Smertnik je nato podrobno razložil cilje sokolske organizacije in navajal medsebojne odnose Sokolov. Občni zbor je pozdravil tudi starosta Sokola v Braslovčah brat Lušin, želeč sokolski četi obilo uspehov.

Nato je bila izvoljena društvena uprava, ki bo predlagana župi v potrditve. Upravo tvorijo: starosta br. Ivan Kronovšek ml., prosvetar br. Josip Jarh, načelnik br. Fran Kolšek, načelnica in tajnica sestra Vera Plaskanova, blagajnik br. Ivan Cizej, odborniki bratje Franc Stepišnik, Franc Zilnik in sestra Roza Kajterjeva. Nadzorni odbor: br. Fran Kronovšek in br. Fr. Turk. Priprčili smo, da bo novoustanovljena sokolska četa mnogo doprinesla pri vzgoji in procvitu Orlevasi. Zdravo!

Uspešno delovanje Sokola v Škocjanu

Naš Sokol, ki je bil pred kratkim obnovljen, je pričel sedaj v vseh smereh pravi aginolo delati; vse težkoče, ki so se nam dosedaj stavljale na pot in ovirale vsako smotreno delo, so odpravljene. Odprta nam je ravna pot, mi pa smemo po njej!

V nedeljo 19. t. m. sta prišla k nam odposlanca župe iz Novega mesta br. Spilhal in brat Matko. Ob enih popoldne je pričel vaditi telovadce br. Spilhal. Udeležilo se jih je lepo število okrog 20 — za prvi naravnost presenečljivo. Pohvalil jih je in izrazil laskavo mnenje, da je material dovoljen in je pričakovati dobre telovadce. Po telovadbi je dal našim vadiateljem podrobna navodila za nadaljnje delo.

Ob treh je imel župni tajnik br. Matko pomembno predavanje ob številni udeležbi škocijancev in okoličanov. V nazornih besedah je razložil smernice sokolstva in vodilno idejo. Obravnaval je v glavnem delavnost, vzgojo Sokola kar je posebno poudarjal — da nam bo dal naš sokolski naraščaj zdrave, močne, plemenite, zveste in narodno zavedne može. Naš program sloni na delu, zvestobi in bratstvu! Koder se širi sokolska misel, tam poganjajo značajni krepki in zdravi. Priporočal je fantom vedenje, ki bo vredno Sokola, naj se odvajajo kletve in pijančevanja, naj se izogibljajo pretepev; obenem je ugotovil, da zadnja leta pred novomeškim sodiščem razprave iz naših krajev vse bolj ponehujejo, kar je vsekakor razveselljivo dejstvo.

Ob 16. se je vršila prva odborova seja našega obnovljenega Sokolskega društva. V glavnem se je razdelilo delo. In sicer: statistika br. Zupeš, matrika br. Globevnik ml. in zdravstveni odsek br. Malešič. Nadalje se je sklenilo, da se bo nekaj članov in članic udeležilo ob nedeljah telovadbe pri župi v Novem mestu, da se tako lahko prične potem z redno telovadbo. Sklene se nadalje, da se bo vršila redna telovadba za sedaj le ob nedeljah, da člane in članice. Nekaj članov pa bo redno telovadilo tudi med tednom, da se bodo drugi oddaljenejši lažje učili in sicer naj bi redno vadili škocijanci: br. H. Pungertič, ml., br. Janko Malešič, br. Lojze Zupet, br. Peter Durjava in br. Franc Mole.

Sokoli — škocijanci, glave pokonci, pustite kapetice, napredek in osveta, to naša bo osveta!

Slovenska Bistrica

Razstava ročnih izdelkov obeh razredov obrtnega nadaljevalne šole, katere zaključek je konec tega meseca, bo v nedeljo 3. maja v delavnici tukajšnje meščanske šole.

Sokolsko delo. V nedeljo 26. t. m. je imel br. Rimal Melhior, ravnatelj tukajšnje meščanske šole, dobro obiskano predavanje za selsko četo v Šmartnem na Pohorju. Selska četa v Laporju je priredila isti dan lepo uspešno igro. — V nedeljo 3. t. m. bo prvi telovadni nastop selske čete v Vrhlogah, obisk za člane obvezen, po možnosti v krogih. — Tudi naše domače društvo se pripravlja na svoj nastop z vso vedumečno. Člani pripravljajo za 9. maja tudi Petrovečev »Ploho«, ki pa bo morala biti najbrže odložena na poznejši čas. V maju bo priredil dalje še naš sokolski orkester koncert, kjer bo sodeloval violonist g. Dežele, sodnik v Šmarju pri Jelšah.

Poroka. Poročena sta bila v nedeljo 26. t. m. g. Konrad Toporiš, krojaški mojster in gđ. Hasler Rozalija. Čestitamo!

Na Planini se sneg. Kakor smo zvedeli, je zadnje dneve k že ležečemu snegu zapadlo še precej snega. Vendar pa mu je sedaj menda odklenalo, kakor je videti tudi iz močno narasle Bistrice in drugih potokov.

Občni zbor olepševalnega društva je bil 18. t. m. v restavraciji Walland in dokaj dobro obiskan. Ugotovilo se je, da je bilo 27.342 Din dohodkov in 21.912 Din izdatkov, torej 5430 Din čistega prihodka. Letos bo društvo organiziralo udeležbo na Tujsko-prometni razstavi in izda propagandno brošuro. Uredilo bo dalje Gradise v otroško igrališče in podaljšalo kolodvorski drevored.

Gospodarstvo in tehnika krompirjevih nasadov

Naravni predpogoji so vsled izrazite aklimatizacije krompirja precej širokogrudni. Vendar ljubljanski krompir bolj vlažno-hladno, kakor topló-vlažno klimo, podnebje torej kakršno je baš v pretežni večini po naših krajih. Gomolj uspeva najbolje v rahli in dobro prezračeni zemlji. Težka ilovnata zemljišča, kljub skrbni negi, ne prinašajo dobrih prinosov. Saj vemo iz prakse, da pri takih zemljiščih običajno zadostuje močan naliiv poleti, ki nekaka hermetično zapre gornjo zemeljsko plast in s tem ogroža ves pridelek.

Razni poskusi Binswagerja so soglasno dokazali važnost zrahljane zemlje za uspevanje krompirjevih nasadov. Ta priznani agronom je nesporno ugotovil, da se večina koreninskih vlaken nahaja redno 50 cm pod površino gornje zemeljske plasti, ter da segajo glavne in stranske koreninice do 1 m v globino. Razmerna mala potrošnja vode pomaga krompirju, da tudi večjo vročino v posameznih časovnih razdobjih prilično dobro prestane. Važnejša, kakor množina padavin pa je njena pravilna razdelitev. Vodna potrošnja poznega krompirja je v mesecu maju in tudi juniju malenkostna. Padavine v juliju in avgustu pa so za dobro letno odločilnega pomena. V tem se križajo tudi interesi žitnega poljedelca z interesi obdelovalca krompirja.

Pripomniti pa je treba, da ne veljajo vsa pravila za vse vrste krompirja. Največ pažnje moramo posvečati dognanju, katere vrste so za določeno podnebje najbolj primerne. Tu morajo v prvi vrsti govoriti razne preizkuševalne postaje, kakor tudi dobro preizkušena načela, ki so si jih osvojile poljedelske institucije in sreski poljedelski referenti. Kakor se vrši z veliko

vnemo danes hvalevredna selekcija sadnih sort v posameznih okrajih, tako bo moralo selekcioniranje postopoma poseči tudi po vseh drugih poljedelskih in splotih kmetijskih panogah.

Aklimatizacija krompirja k vlažno-hladnemu podnebju je pripomogla, da sega pridelovanje krompirja danes tudi v višinske doline in omogoča alpskemu prebivalstvu preskrbo s tem važnim, neobhodno potrebnim živilom. Naraščajoča nadmorska višina obdelovalnih krajev povzroča razmeroma malenkostno oslabljenje donosa. To dejstvo dovoljuje našemu gorskemu prebivalstvu samopreskrbo, ne da bi rentabilnost donosa igrala kako pomembnejšo vlogo. Lastni pridelek krompirja je eno najvažnejših vprašanj našega malega kmeta in kajzarja.

Svoječasno smo v »Jugoslovanu« naglasili, da je tudi pri krompirju potreba čistega semena odločilnega pomena za dober in zdrav pridelek. V to svrhu je potrebno seveda, da se vrste krompirja kolikor mogoče omeji. Pri tem pa ne smemo iti predaleč. Vsako gospodarstvo mora v splošnem saditi troje vrst krompirja, zgodnjo vrsto, srednjo in pozno. To je potrebno iz gospodarskih ozirov ker pomeni tak postopanje razdelitev rizika na več enot. Če iz raznih vremenskih neprilik zadovoljivo ne obrodi ena vrsta, bodo gotovo obrodile ostale in nasprotno. S tem smo izločili iz gospodarstva vse spekulativne momente in se zavarovali za sigurno preskrbo. Drugače je seveda z onimi sadeži, ki so namenjeni kupčiji. Tu je v prvi vrsti odločilen trgovski moment, ki pa gotovo vpliva tudi na ostale sorte, tako da niti tu nismo povsem navezani samo na eno sorto.

V skupini juniorjev je startalo 9 vozačev: 1. Sušnik Stanko, Zagorje o. S. 1:5:23; 3. Bertoncelj Ivan, ASK Primorje 1:6:32; 4. Grabec Iv. Gregorčič Ivan, SK Disk, Domžale 1:2:17; 2. ASK Primorje 1:8:46; 5. Kuhar Franc, SK Disk 1:9:23; 6. Lenček Ivan, SK Disk 1:10:37.

Razne vesti.

ASK Primorje — lahkoatletska sekcija, javlja svojim članom, da se vrše treningi na igrišču vsak ponedeljek, sredo in soboto od 3. ure naprej; Za one, ki so zaposleni v uradih, od 6. ure naprej in v nedeljo dopoldne. ASK Primorje vabi vse one, ki se zanimajo za lahkoatletiko, naj se vpišejo v njegovo sekcijo, ki uživa sloves ene najboljših v državi in je bilo nanovo opremljeno z orodjem in opremo.

BSK v Carigradu. BSK je igral v torek pred velikim številom gledalcev svojo prvo tekmo v Carigradu s klubom BSKtaš. Rezultat 1:1 (0:1). BSK je igral zelo dobro.

RAZPIS

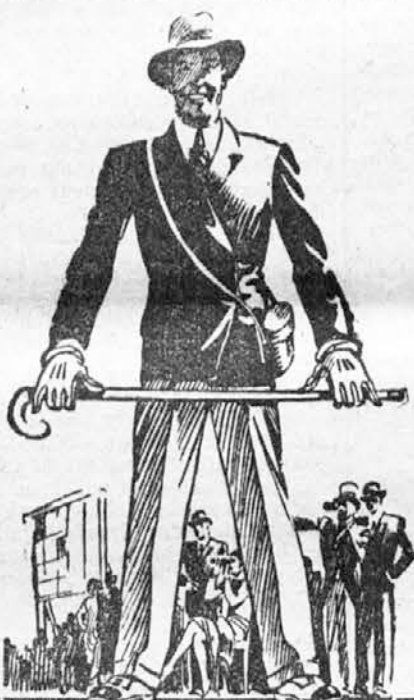
lahkoatletskega narodnega mitinga, ki ga priredi SK Ilirija dne 17. maja t. l. ob 14:30 na lastnem igrišču ob Celovski cesti v Ljubljani s sledečim programom: 1. tek 100 m; 2. met krogla; 3. tek 1500 m; 4. skok v višino za juniorje; 5. skok v višino za seniorje; 6. tek 100 m za juniorje; 7. met diska; 8. tek 400 m; 9. skok s palico; 10. tek 1000 m za juniorje; 11. skok v daljavo; 12. met kopja; 13. tek 5000 m; 14. štafeta 4 + 100 m; 15. pripravljalne vaje.

Tekališče je dolgo 386 m in ima dva nedvigljena zavoja ter je posuto z ugaslimi ogorki. Prijave s prijavnino Din 5 za osebo in Din 10 za moštvo štafete naj se pošljejo na naslov:

Izjava

Podpisani tem potom izjavljam, da nisem nikdar mislil pri razgovoru v vlaku dne 28. aprila 1931 glede montiranja vodomera po tukajšnjem inštalaterju, da bi pri tem zaslužil katerikoli občinskih funkcijonarjev, najmanj pa gosp. župan Vodošek Gustav ali pa načelnik upravnega odbora gosp. Pavlin Vinko. Izjavljam ponovno, da nisem imel namena žaliti omenjena gospoda kakor tudi ne celokupnega občinskega odbora. Trbovlje, dne 28. aprila 1931.

Anton Medvešek, Trbovlje

Človek ne velja nič

če se ne zna sam uveljaviti. Tudi svoje zunanosti ne sme zanemarjati. Pred vsem ne sme nositi čevljev z izhojenimi petami.

PALMA podpetniki so zato tudi tako priljubljeni v vseh kulturnih državah, ker so elegantni in trajnejši od kožnih pet.

Ne radi luksusa, temveč iz ozirov predvrednosti in varčnosti se nosijo čevlji samo s

PALMA
gumijastimi podpetniki! Domači produkt

Zahvala

Ob priliki nenadomestljive izgube, ki nas je zadela s smrtjo naše predobre nepozabne mamice, stare mamice, tete in tašče gospe

Fani Golli roj. Halner

vdova davčnega upravitelja

se zahvalujemo vsem, ki so nam z izrazi iskrenega sočutja in sožalja nudili uteha v težkih urah, nadalje vsem mnogobrojnim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so spremili blagopokojnico na njeni poslednji poti ter ji darovali številne vence in krasno cvetje.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1931.

Zalujoci ostali

Gospodarske vesti

Mednarodnost XI. velesejma v Ljubljani, ki se vrši od 30. maja do 8. junija t. l. najlepše dokazuje pregled razstavljalcev. Najraznovrstnejše blago po tovarniških cenah razstavi na prostoru 40.000 m² skoraj 800 tovarn, od teh ena tretjina iz inozemstva in sicer iz Anglije, Avstrije, Belgije, Brazilije, ČSR, Danske, Francije, Finske, Grčije, Nizozemske, Italije, Litve, Nemčije, Madjarske, Poljske, Švedske, Švice in Severne Amerike. Legitimacije, ki upravičujejo do polovične vožnje na železnici, veljajo Din 30— in se dobe pri denarnih zavodih, zastopnikih, trgovskih organizacijah, Putniku itd. in direktno od velesejskega urada.

Denarni zavodi, ki še niso imeli v razprodaji legitimacij za obisk ljubljanskega velesejma, pa jih žele prevzeti v prodajo za XI. ljubljanski velesejem, ki se bo vršil od 30. maja do 8. junija t. l. naj to sporoče uradu velesejma v Ljubljani.

Društva, organizacije itd., ki imajo za letošnjo pomlad predvidene svoje kongrese in slične prireditve, prosijo upravo ljubljanskega velesejma, da iste postavijo v čas letošnjega XI. velesejma od 30. maja do 8. junija. Svoje sklepe naj društva sporoče naravnost pri upravi velesejma, ki jim bo šla v vsakem oziru na roko.

Borzna poročila

dne 29. aprila 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 29. aprila. Amsterdam 22:86, Berlin 13:53—13:56, Bruselj 7:9135, Budimpešta 9:9124, Curih 1093:80—1096:80, Dunaj 7:9861 do 8:0161, London 276:57, Newyork 56:65—56:85, Pariz 222:27, Praga 168—168:80, Trst 297:58 do 297:73.

Zagreb, 29. aprila. Amsterdam 22:83—22:89, Dunaj 798:61—801:61, Berlin 13:53—13:56, Bruselj 791:35 bl., Budimpešta 989:74—992:74, London 276:17—276:97, Milan 296:62—298:62, Newyork 56:65—56:85, Pariz 222:27 bl., Praga 168—168:80, Zürich 1093:80—1096:80.

Beograd, 29. aprila. Berlin 13:53—13:56, Bruselj 798:61—792:61, Budimpešta 989:74—992:74, London 276:17—276:97, Milan 296:58—298:58, Newyork 56:65—56:85, Pariz 221:27—223:27, Praga 168—168:80, Zürich 1093:80—1096:80, Stockholm 16:3596—16:3896.

Dunaj, 29. aprila. Amsterdam 285:54, Atene 9:215, Beograd 12:4963, Berlin 169:117, Bruselj 98:84, Budimpešta 123:88, Bukarešta 4:2280, London 34:556, Madrid 74:60, Milan 37:21, Newyork 710:50, Pariz 27:76, Praga 21:045, Sofija 5:147, Stockholm 190:30, Kopenhagen 190:10, Varšava 79:61, Curih 136:88.

Curih, 29. apr. Beograd 9:1310, Pariz 20:2937, London 25:2462, Newyork 519:075, Bruselj 72:25, Milan 27:1825, Madrid 53:90, Amsterdam 208:70, Berlin 123:64, Dunaj 73:07, Sofija 3:76, Praga Varšava 58:175, Budimpešta 90:525.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču n. sprememb. Zagreb, 29. aprila. Drž. papirji: 7% inv. pos. 88—88:50 (88), voj. škoda ar. 425:50—426 (425—426), kasa 426—426:50, jun. 416—426:50, 4% agr. obv. 51:50—52:50, 7% Bler 83—83:25 (82:75—83:50), 8% Bler 93—93:50 (92:75—93), 7% pos. hipot. b. 84:25—85 (84:87), Beglučki 67:75—68. — Banke: Hrvatska 50—60, Prašedion 925—930, Union 174—176 Jugo 73—74, Ljublj. kred. 120 d., Medjunarodna 67 d., Narodna banka 7825—7950, Srbska 186—190. — Industrija: Sečerana Osijek 294—300, Trboveljska 305—312, Slavonija 200 d., Vevče 128 d. — Zemaljska 140—144, Nar. šum. 25 d., Guttmann 128—132, Slareks 37—38, Danica 85, Isis 45—50, Dubrovačka 350—380, Jadranska plovdba 525 d., Oceanija 175—198.

Beograd, 29. aprila. 7% inv. pos. 89, 7% Bler 83—83:50, 8% Bler 94, 7% pos. hip. b. 85:25 do 85:75, 4% agr. obv. 51—52, voj. škoda 426:50 do 427:50, ult. maja 427, ult. junija 427:25, ult. avg. 427:25, Narodna banka 7820.

Dunaj, 29. aprila. Bankverein 16:05, Kreditni zavod 45:50, Dunav-Sava-Adria 13:85, Prioritete 89:15, Leykam 3.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu London, 29. aprila, 7% Blaire 81:75—82:75, Newyork, 29. aprila, 8% Blaire 92—92:50, 7% Blaire 81:50—82, 7% pos. Drž. hip. banke 83:50—84.

Žitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca čvrsta, promet: 1 vag. koruze.

Novi Sad, 29. apr. Vse neizpremenjeno. Pro-met: pšenica 16 vagonov, koruza 20, moka 4, otrobi 1 vagon. Tendenca: neizpremenjena.

Budimpešta, 29. aprila. Tendenca: slabša, pšeni-ca: ustaljena; promet: miren. Pšenica: maj 15:38—15:48 (15:45—15:46), junij 15:10—15:35 (15:33—15:34), Rž: maj 13:70—13:75, Koruza: maj 13:33—13:45 (13:43—13:44), julij 13:66 do 13:78 (13:72—13:74), trans. maj 10:70—10:80 (10:75—10:80).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenca neizpremenjena mlačna, promet: 2 vagona oglja.

Sport

Zagrebski glasovi o gostovanju Gradjan-skega v Ljubljani.

Ljubljana, 29. aprila.

Poraz Gradjanskega po Iliriji je vzbudil v Zagrebu veliko govorjenja in komentiranja, kar je našlo svoj odmev v dnevnem časopisu.

Ponedeljske izdaje so prinesle kratka poročila, v naslednjih dneh pa komentar in razmotriva-nja za predstoječe liga tekme. Vsi časopisi so-glasno priznavajo zaslužen zmago Ilirije in podčrtavajo, da je le sreča rešila Gradjanskega od še večjega poraza. V tem sta li edina »Ju-tranji tils« in »Novosti«. Slednje prinašajo pod velikim naslovom »Opomena zagrebačkim klubovima pred liga-utakmicama«.

»Ali je Ilirija zaslužila zmago 2:0 in ali je rezultat realen? Nikakor ne! Srešen in Mihel-čić sta rešila Gradjanskega in nista dovolila, da se ponovi tragedija iz 1927, ko je Ilirija pet-krat stre sla mrežo »purgarjev« in jih elemen-tirala iz tekmovalstva za državno prvenstvo.«

H koncu pravi poročilo: »V splošnem moramo pibiti, da je nogomet v Ljubljani napredoval in da predstavlja današnja Ilirija in Primorje dva solidna elana, ki sta zmogla zelo častno za-stopati ljubljanski sport v skorajšnjih liginih tekmah. Oba kluba imata mladi in poštvovalni moštvi, ki se do onemoglosti borita za barve svojega kluba. Vse zagrebske klube čaka v Ljubljani težka dolžnost in se more vsako, tudi naj-manjše podcenjevanje težko maščevati. Primer Gradjanskega naj jim bo memento.«

Otvoritev kolesarske sezone na Gorenjskem.

Agilna kolesarska sekcija SK »Bratstva« na Jesenicah je priredila v nedeljo, dne 26. t. m. zelo uspešno otvoritveno dirko na progi Jesenice-Lesce in obratno. Najboljši čas dneva je dose-gel g. Ivan Gregorič (SK Disk, Domžale) v juniorski skupini, prevoživši progo 35 km v 1 uri 2 min. 17 sek., kar odgovarja povprečni brzini 30 km 400 m na uro.

V glavni skupini je startalo 5 vozačev z na-slednjimi rezultati: 1. Rozman Stefan, Perun, Maribor, 1:2:52; 2. Jager Josip, Velo-bataljon, 1:2:52; 3. Valant Ivan, Motokoles. Ilirija 1:2:52; 4. Poličar Franc, SK Bratstvo 1:2:52; 5. Zgur Aleks, ASK Primorje, Ljubljana 1:4:7.

Moderna električna

svetilna telesa

v nova stanovanja (lustre, ampule, krogle, lampione etc.)

iz velike izbire solidno dobavlja in inštalira

ELEKTROINDUSTRIJA D. D.
Ljubljana, Gosposvetska cesta 13

Telefon interurban 2314 983